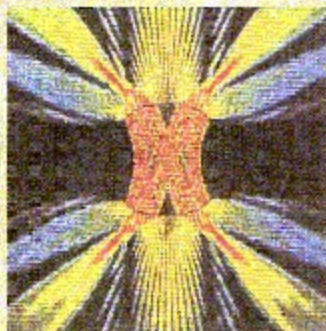

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΥΩΣΤΕΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΙΟΝΟΤΙΑΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΡΕΙΑΣ, ΛΕΥΣΗΣ & ΔΙΑΠΟΙΝΗΜΑΤΟΣ
ΒΛΠΣΕ: «ΠΟΛΥΜΕΡΗΝΗ ΟΡΘΟΓΙΑ & ΛΕΥΣΗ»
ΜΑΘΗΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΒΙΟΗΘΙΚΗ
ΟΜΑΔΑΣΤΕ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΣ

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ και ΒΙΟΗΘΙΚΗ

οταν ημερήσιο Αθηναϊκό Έθιμο

ΑΘΗΝΑ 2005

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ και ΒΙΟΗΘΙΚΗ**Στον Ημερήσιο Αθηναϊκό Τύπο**

Η έρευνα, τα αποτελέσματα και ο σχολιασμός έγινε από ομάδα
εργασίας, υπό την εποπτεία του

Καθηγητού ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

με συντονίστρια την

ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ, M. Th.

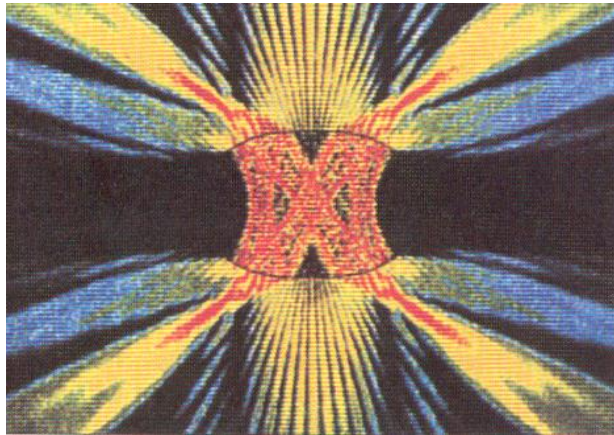
αποτελούμενη από τους

Μεταπτυχιακούς Φοιτητές του Προγράμματος

«ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ & ΑΓΩΓΗ»

του ακαδημαϊκού έτους 2003 – 2004

**Ανδρομάχη Γεωργιάδη, Ελευθερία Καλέργη,
Ασημένια Κουρτεσάκη, π. Δημήτριο Μπέλεση,
Νεκτάριο Παπαδόπουλο, Παρασκευή Ρεντζή,
Γεώργιο Σκλία, Χρήστο Στάϊκο, Ειρήνη Τερέζη,
Εμμανουήλ Τζάλα, Κωνσταντίνο Τσαμουρά.**

Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον καὶ ἀγιάζον
πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον,
σημειωθήτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου, ὅτι
ἐν αὐτῷ ὁψόμεθα φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Σελ. 5
2.	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	Σελ. 9
3.	A. ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ	Σελ. 10
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	B. ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	Σελ. 24
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	Γ. ΓΕΝΕΤΙΚΗ	Σελ. 49
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	Δ. ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ	Σελ. 71
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	Ε. ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ	Σελ. 85
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	ΣΤ. ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	Σελ. 103
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	Z. ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ	Σελ. 131
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
	Η. ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ	Σελ. 157
	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλυτικός πίνακας άρθρων αρχείου • Πίνακες και γραφήματα 	
4.	ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	Σελ. 169
5.	ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΗΓΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	Σελ. 173

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ
ΣΤΟΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΤΥΠΟ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ

***« ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΓΑΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ II»***

ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ :

ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ Μ.Θ. ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Ειδικά θέματα Ποιμαντικής Γάμου και Οικογένειας II» με αναφορά σε « Θέματα Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής» του χειμερινού εξαμήνου 2003-2004 του Μ.Π.Σ. «Ποιμαντική Θεολογία και Αγωγή» του Τομέα Χριστιανικής Λατρείας Αγωγής και Διαποιμάνσεως» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές: Ανδρομάχη Γεωργιάδη, Ελευθερία Καλέργη, Ασημένια Κουρτεσάκη, π. Δημήτριος Μπέλεσης, Νεκτάριος Παπαδόπουλος, Παρασκευή Ρεντζή, Γεώργιος Σκλίας, Χρήστος Στάϊκος, Ειρήνη Τερέζη, Εμμανουήλ Τζάλας, Κωνσταντίνος Τσαμουράς, υπό την καθοδήγηση του καθηγητού Α.Μ. Σταυρόπουλου και σε συνεργασία με την κα Αριάδνη Σαραντουλάκου Μ.Θ. Θεολογίας, συνέγραψαν εργασία με τον γενικό τίτλο «Βιοτεχνολογία και Βιοηθική στον Ημερήσιο Αθηναϊκό τύπο», εκτάσεως 173 σελίδων.

ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τόσο στη διάρκεια των προπτυχιακών όσο και των μεταπτυχιακών σπουδών του, ο φοιτητής διδάσκεται τρόπους και μεθόδους έρευνας και αναζήτησης επιστημονικών στοιχείων σχετικών με ένα συγκεκριμένο θέμα και με απώτερο στόχο την καταγραφή

τεκμηριωμένων στοιχείων και την εξαγωγή όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικών συμπερασμάτων που οδηγούν στη γνώση και την ενημέρωση όχι μόνο μιας μικρής συγκεκριμένης ομάδας ανθρώπων (πανεπιστημιακή κοινότητα) αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Για κάθε επιστημονικό αντικείμενο η θεωρία χωρίς πρακτική εφαρμογή αποτελεί έλλειψη γι' αυτό και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αποφάσισαν επί του συγκεκριμένου θέματος, που είναι και τόσο επίκαιρο, εργαζόμενοι ατομικά και ομαδικά να κατευθύνουν τα πορίσματά τους στη δημιουργία μιας φροντιστηριακής εργασίας πιλοτικής εφαρμογής.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

1. *ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ*: Η ομάδα συνέταξε ένα ερωτηματολόγιο που απετέλεσε τον πιλοτικό οδηγό της έρευνάς μας και με ερωτήματα που μας ενδιέφερε να απαντηθούν.
2. *ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ*: Η έρευνα περιορίστηκε στα χρονικά όρια από 6/11/2003 έως 29/1/2004. Ο κάθε φοιτητής επέλεξε μόνο μια εφημερίδα από τον αθηναϊκό τύπο, ημερήσιο και κυριακάτικο. Χωρίσαμε το θέμα σε 8 κατηγορίες: Αμβλώσεις, Βιοτεχνολογία, Γενετική, Ευθανασία, Κλωνοποίηση, Μεταλλαγμένα Τρόφιμα, Μεταμοσχεύσεις, Τεχνητή Γονιμοποίηση. Αφήσαμε κατά μέρος άρθρα που ήταν γενικού ιατρικού ενδιαφέροντος και τα οποία δεν αφορούσαν άμεσα τις κατηγορίες της έρευνάς μας.
3. *ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ*: Καταγράψαμε όλα τα άρθρα σε έναν *αναλυτικό πίνακα άρθρων αρχείου* όπου αναφέρεται ο τίτλος του άρθρου, το όνομα του συντάκτη, η ημερομηνία κυκλοφορίας της εφημερίδας και η σελίδα στην οποία βρίσκεται το άρθρο στην εφημερίδα.
4. *ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*: Βάσει των ατομικών αναλύσεων και πορισμάτων κάθε επί μέρους κατηγορίας έγινε η σύνθεση της τελικής εργασίας και η σύνταξη του επιλογικού συμπερασματικού κειμένου σε ολομέλεια. Τα πορίσματα αποτυπώθηκαν και σε πίνακες, σε σχεδιαγράμματα και γραφήματα.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΧΟΛΗΘΗΚΑΝ:

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: *Ελευθερία Καλέργη*

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΥΛΙΚΟΥ: *Ανδρομάχη Γεωργιάδη, Ελευθερία Καλέργη, Ασημένια Κουρτεσάκη, π. Δημήτριος Μπέλεσης, Νεκτάριος Παπαδόπουλος, Παρασκευή Ρεντζή, Γεώργιος Σκλίας, Χρήστος Στάϊκος, Ειρήνη Τερέζη, Εμμανουήλ Τζάλας, Κωνσταντίνος Τσαμουράς*

ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ: *Ανδρομάχη Γεωργιάδη, Ελευθερία Καλέργη, Ασημένια Κουρτεσάκη, Νεκτάριος Παπαδόπουλος, Παρασκευή Ρεντζή, Ειρήνη Τερέζη, Εμμανουήλ Τζάλας, Κωνσταντίνος Τσαμουράς*

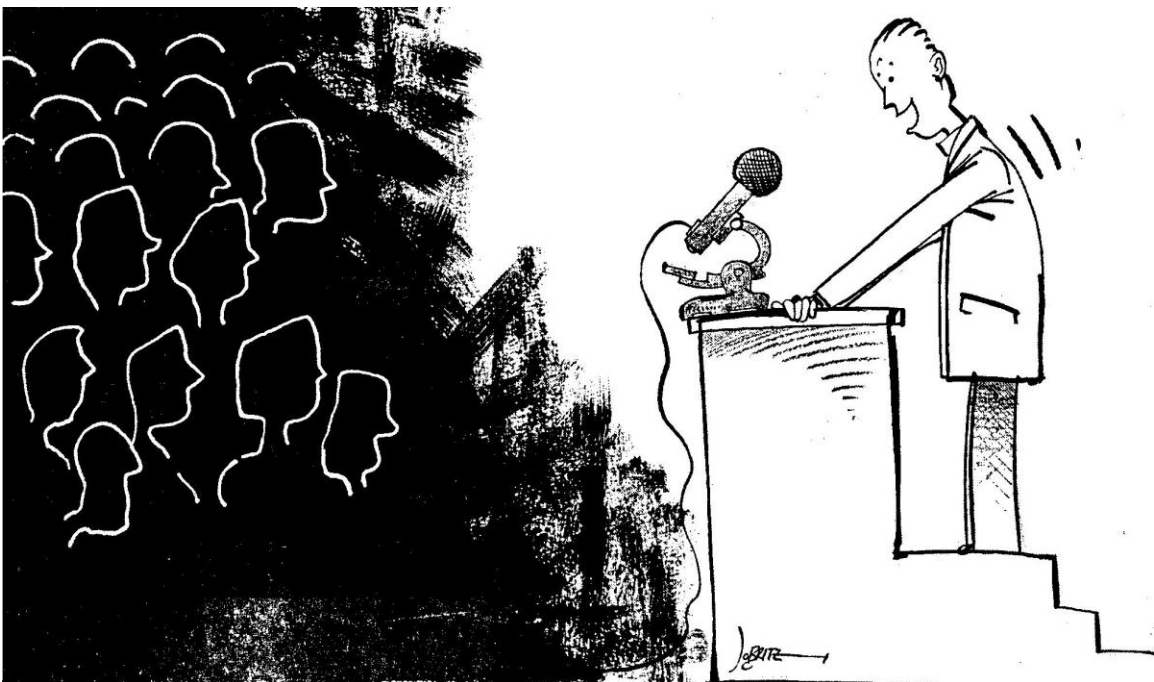
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΙΤΛΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: *Κωνσταντίνος Τσαμουράς*

ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: *Ανδρομάχη Γεωργιάδη, Ελευθερία Καλέργη, Ασημένια Κουρτεσάκη, Νεκτάριος Παπαδόπουλος, Παρασκευή Ρεντζή, Γεώργιος Σκλίας, Ειρήνη Τερέζη, Εμμανουήλ Τζάλας, Κωνσταντίνος Τσαμουράς*

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: *Ελευθερία Καλέργη, Ειρήνη Τερέζη, Γεώργιος Σκλίας*

Οι παραπάνω ομάδες δεν ήταν στεγανές και αποκλειστικές. Στην πράξη καθένας απο τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συμμετείχε και ασχολήθηκε με το σύνολο κάθε φάσης της εργασίας.

Η εργασία αποτελεί μια καταγραφή των δυνατοτήτων μιας ομάδας ανθρώπων (μεταπτυχιακοί φοιτητές) που δοκίμασαν και δοκιμάστηκαν στην έρευνα, αναζήτηση, την καταγραφή και την παρουσίαση ενός συγκεκριμένου θέματος. Η συμμετοχή των ασκουμένων υπήρξε δυναμική και συγχρόνως «εκπαιδευτική». Βίωσαν μέσα στα πλαίσια της εργασίας τι σημαίνει «συνεργασία», «καταγραφή υλικού και αρχειοθέτηση», «αποδελτίωση υλικού», «επιλογή και απόρριψη υλικού». Συγχρόνως συνειδητοποίησαν το αίσθημα ευθύνης που πρέπει να φέρει ο συντάκτης ενός κειμένου και ότι πρέπει να διακατέχεται από το κριτήριο «διάκρισης» για κάθε τι που διατυπώνεται γραπτώς.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

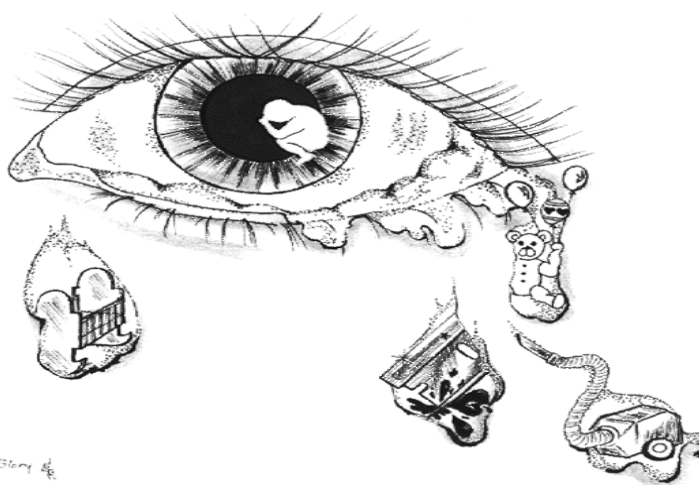
που αφορά την «ποιότητα» ενημέρωσης του Ημερήσιου Τύπου σε θέματα Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής.

1. Από ποιές συγκεκριμένες εφημερίδες έχει παρθεί το υλικό;
2. Είναι εβδομαδιαίος ή κυριακάτικος ημερήσιος τύπος;
3. Ως δείγμα έρευνας ποιό συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έχει ληφθεί;
4. Με ποιά κριτήρια επιλέχθηκε το συγκεκριμένο υλικό; Έμειναν εκτός εξέτασης δημοσιογραφικές αναφορές και γιατί;
5. Οι αναφορές σε θέματα Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής στη συγκεκριμένη εφημερίδα γίνονται από συγκεκριμένο δημοσιογράφο ή διαφορετικούς κάθε φορά;
6. Ποιές είναι οι «τυπικές» γνώσεις του συγκεκριμένου ή των διαφόρων δημοσιογράφων σε θέματα Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής;
7. Ο δημοσιογράφος εκφέρει και προσωπική άποψη επί του θέματος που πραγματεύεται ή απλώς «φωτογραφίζει» τα τεκταινόμενα στο χώρο της Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής;
8. Ο δημοσιογράφος ασχολείται με το συγκεκριμένο θέμα Βιοτεχνολογίας ή Βιοηθικής επειδή είναι στην επικαιρότητα (κοινώς «πουλάει») ή με κριτήριο την κοινωνική ενημέρωση ή με οποιοδήποτε άλλο κριτήριο;
9. Μήπως ένας συγκεκριμένος δημοσιογράφος ασχολείται με ένα «συγκεκριμένο» επιμέρους θέμα Βιοτεχνολογίας και Βιοηθικής (π.χ. κλωνοποίηση) χωρίς να αγγίζει άλλα θέματα ή ο κάθε δημοσιογράφος αναφέρεται σε οποιοδήποτε θέμα της Βιοτεχνολογίας ή Βιοηθικής χωρίς εξειδίκευση στο συγκεκριμένο;
10. Στις δημοσιογραφικές αναφορές λαμβάνεται υπόψη η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και τα οποιαδήποτε βιοηθικά διλήματα που προκύπτουν;
11. Μήπως σε τελική ανάλυση αυτό που αποκομίζει ο αναγνώστης από αυτές τις αναφορές σε σχέση με την ορθόδοξη Εκκλησία είναι ότι η «Βιοτεχνολογία» με τις επιτεύξεις της οδηγεί την κοινωνία σε θετικά βήματα εξέλιξης, ενώ οι απόψεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελούν τροχοπέδη σ' αυτήν την εξέλιξη;

Α. ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα των αμβλώσεων*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ

Το υλικό έχει παρθεί από τις εφημερίδες Έθνος, Ελεύθερος Τύπος, Ελεύθερος Τύπος Κυριακής, Ελευθεροτυπία, Ριζοσπάστης, Ριζοσπάστης της Κυριακής, Η Χώρα. Ως δείγμα της έρευνας έχει ληφθεί το χρονικό διάστημα από 6/11/2003 έως 29/01/2004.

Θέματα που απασχόλησαν τον ημερήσιο και Κυριακάτικο τύπο σε σχέση με το συγκεκριμένο πρόβλημα, είναι η πρωτιά που κατέχει η Ελλάδα στις αμβλώσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Επίσης αναφέρονται οι ψυχολογικές επιπτώσεις από την άμβλωση όπως και ο βαθύς διχασμός της Αμερικανικής κοινωνίας στο θέμα αυτό.

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι δημοσιογράφοι που ασχολούνται με το θέμα των αμβλώσεων σε κάθε εφημερίδα. Τουλάχιστον δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε ένα τέτοιο συμπέρασμα διότι το υλικό για την ανωτέρω χρονολογικά περίοδο δεν είναι αρκετό. Οι αρθρογράφοι για αυτό το διάστημα απλώς « φωτογραφίζουν » τα στοιχεία στο θέμα των αμβλώσεων. Τα άρθρα δηλαδή εμφανίζονται ως ενημερωτικά. Ένα μόνο από αυτά έχει Βιοηθικό προβληματισμό στην εφημερίδα Έθνος.

Η Ελευθεροτυπία στις 15/11/2003, με άρθρο της που έχει ληφθεί από το Internet « Επιστημονικές έρευνες, φονταμενταλιστικά κηρύγματα » με συντάκτες τους Τάσο Κωστόπουλο, Δημήτρη Τρίμη, Αγγέλικα Ψαρρά και Δημήτρη Ψαρρά, εκφράζει την άποψη της εκκλησίας στο θέμα των αμβλώσεων. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι «στην Ευρώπη συνεχίζεται ο αγώνας για την νομιμοποίηση των αμβλώσεων στην Πολωνία και την Πορτογαλία, όπου η Καθολική εκκλησία δίνει μια σκληρή μάχη για την διατήρηση της απαγόρευσης. Σαφής είναι στο ζήτημα ο αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, όπως και ρητή υπήρξε η σχετική προγραμματική συμφωνία Πλεύρη-Βορίδη στις προηγούμενες εκλογές ». Και συνεχίζει « Καθαρή είναι και η θέση του γνωστού στη στήλη Συλλόγου Προστασίας Αγέννητου Παιδιού, εκπρόσωποι του οποίου κλήθηκαν από τον Φλας ως οι καθ' ύλην αρμόδιοι να σχολιάσουν την τελευταία του έρευνα. Και την σχολίασαν, εξηγώντας ότι οι γυναίκες δεν μπορούν να διατείνονται ότι τους ανήκει το σώμα τους, καθώς και ότι ο σύλλογος είναι κατά της αντισύλληψης, αλλά και κατά των προγαμιαίων σχέσεων των νέων ».

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΘΝΟΣ

1. «Πρώτοι στις αμβλώσεις», Νίκος Τσαγκρής, 12/11/2003, σελ 2

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. «Οι έφηβοι αδιαφορούν για την αντισύλληψη», Δεν αναφέρεται συγγραφέας, 15/11/2003.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

1. «Πρώτες στις αμβλώσεις είναι οι Ελληνίδες», Χριστ. Σαντουρλή, 9/11/2003, σελ 65

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. «Επιστημονικές έρευνες, φονταμελιστικά κηρύγματα», Δημ. Τρίμης- Αγγέλικα Ψαρρά- Δημ. Ψαρράς – Τάσος Κωστόπουλος, 15/11/2003, <http://www.enet.gr>

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

1. «Θύελλα για τις αμβλώσεις», Δεν αναφέρεται συγγραφέας, 7/11/2003, <http://www.rizospastis.gr>

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

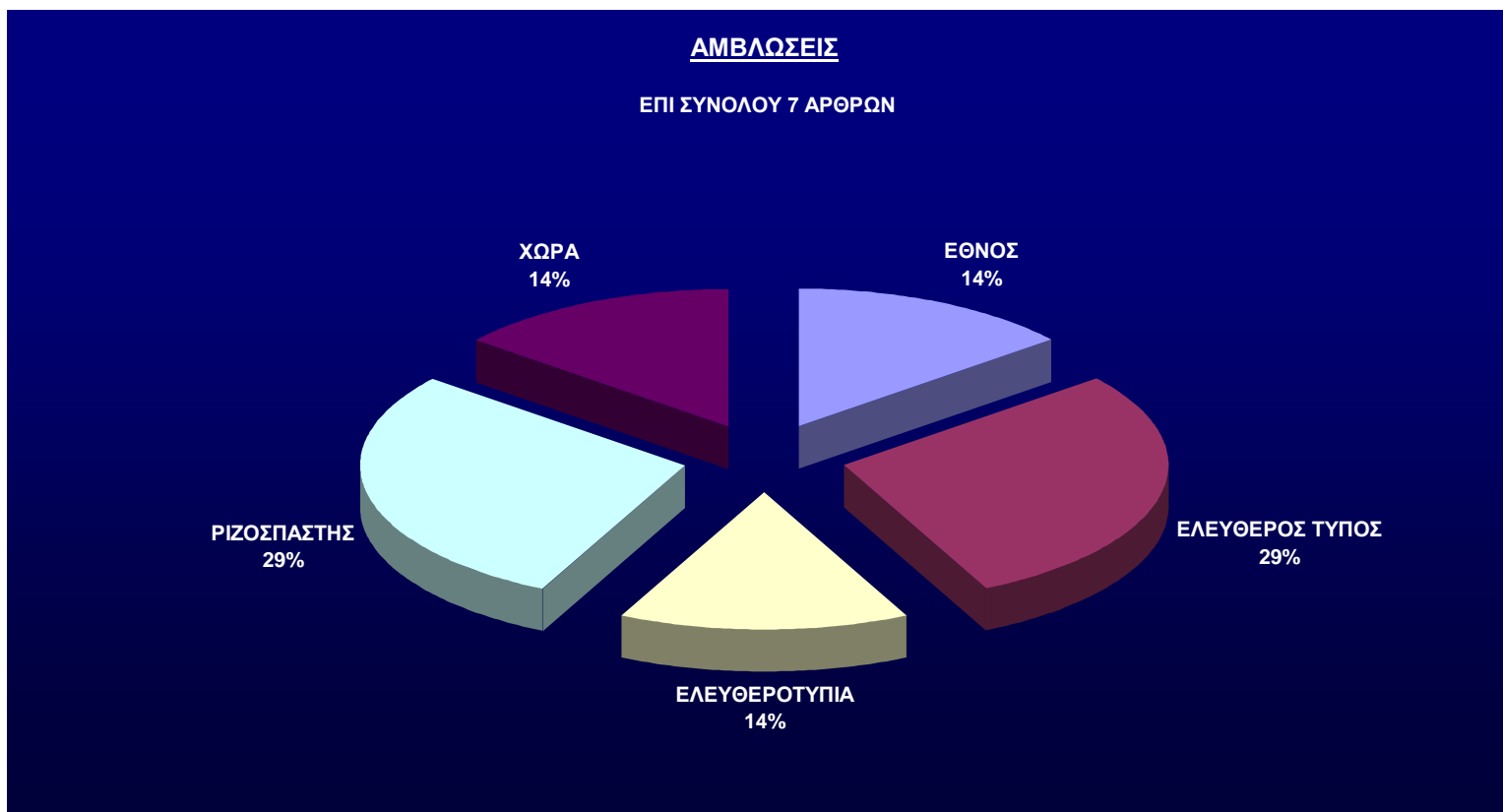
1. «Ενοχές στις γυναίκες για το ζήτημα της μητρότητας», Αλίκη Ξένου- Βενάρδου, 16/11/2003, <http://www.rizospastis.gr>

Η ΧΩΡΑ

1. «Φρένο στις εκτρώσεις», Δεν αναφέρεται συγγραφέας, 7/11/2003.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΕΘΝΟΣ	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	2
ΧΩΡΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ:	7

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΕΘΝΟΣ	1	-	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	1	1	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1	-	1
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	1	1	2
ΧΩΡΑ	1	-	1

ΕΘΝΟΣ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</i>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	12/11/2003	ΝΙΚΟΣ ΤΣΑΓΚΡΗΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2</i>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	24/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	9/11/2003	ΧΡΙΣΤ.ΣΑΝΤΟΥΡΛΗ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	15/11/2003	ΤΑΣΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. ΤΡΙΜΗ ΑΓΓ. ΨΑΡΡΑ ΔΗΜ. ΨΑΡΡΑΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	16/11/2003	ΑΛΙΚΗ ΞΕΝΟΥ - ΒΕΝΑΡΔΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

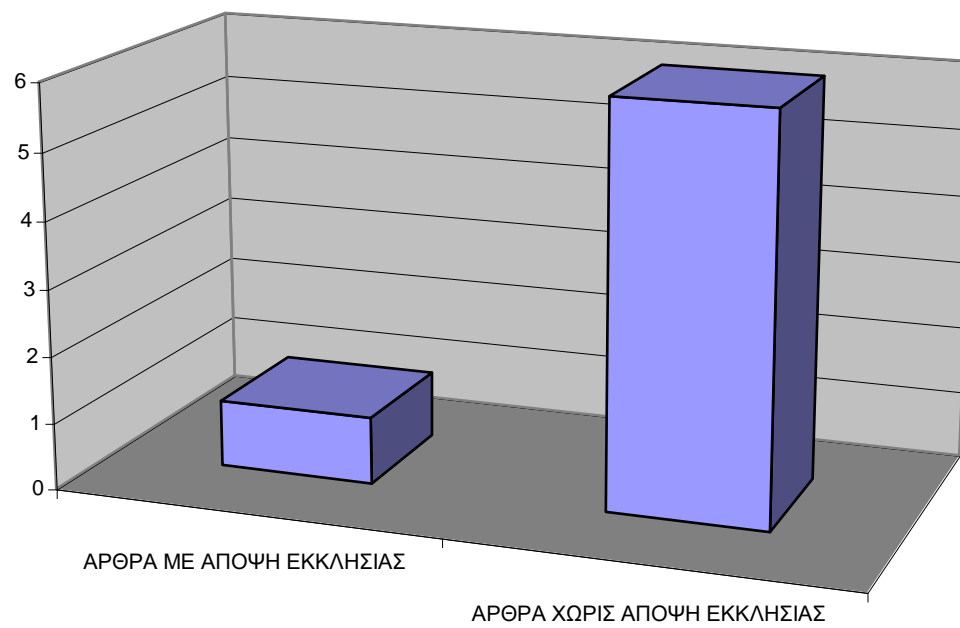
ΧΩΡΑ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</i>					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΟΨΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΘΝΟΣ	1	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1	1
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	2	-
ΧΩΡΑ	1	-
ΣΥΝΟΛΟ:	7	1

Βλέπε γράφημα 2

ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 7 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

γράφημα 3

B. ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα της βιοτεχνολογίας*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Διάρκεια Έρευνας: 6/11/2003 έως 29/1/2004.

Η έρευνα μας βασίστηκε από άρθρα που εντοπίζονται στις εξής εφημερίδες:

- *Απογευματινή*
- *Βήμα*
- *Έθνος*
- *Ελεύθερος Τύπος*
- *Ελευθεροτυπία*
- *Τα ΝΕΑ*

Στα Γενικά θέματα Βιοτεχνολογίας, η έρευνα μας εστιάζεται σε δημοσιεύματα που αναφέρουν τη χρησιμοποίηση ζωντανών οργανισμών ή άλλων βιολογικών συστημάτων για την παραγωγή φαρμάκων και κατ' επέκταση για την βελτίωση της ανθρώπινης υγείας.

Η έρευνα και η καταγραφή των στοιχείων που προέκυψαν μπορεί να προκαλέσει έντονο προβληματισμό. Είναι χαρακτηριστικό ότι για ένα τόσο «ευαίσθητο» ζήτημα, όσο αυτό της Βιοτεχνολογίας, η πλειονότητα των άρθρων δεν υπογράφεται από ανθρώπους που έχουν εξειδικευμένη γνώση πάνω στο αντικείμενο για το οποίο ομιλούν. **Συγκεκριμένα σε σύνολο 51 άρθρων (45 στον Ημερήσιο Τύπο και 6 στον Κυριακάτικο), μόνο 5 παραπέμπουν σε ανθρώπους με ειδικές γνώσεις πάνω στο αντικείμενο.** Τα υπόλοιπα 46 άρθρα υπογράφονται από δημοσιογράφους, που απλά κάνουν καταγραφή των γεγονότων και «φωτογραφίζουν» τα τεκταινόμενα στο χώρο

της Βιοτεχνολογίας. Να σημειωθεί το γεγονός δε, ότι **υπάρχουν άρθρα τα οποία δεν υπογράφονται καθόλου από κάποιο δημοσιογράφο.**

Τα στατιστικά στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Η απλή καταγραφή και «φωτογράφιση» της πραγματικότητας δεν δίνει απαντήσεις στα όποια βιοηθικά διλήμματα προκύπτουν στον αναγνώστη. Στη πλειονότητα των αποκομμάτων που έχουμε στη διάθεση μας, μετά από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε, παρατηρείται ότι κυριαρχεί η είδηση της νόσου των πουλερικών, αποτέλεσμα της βιοτεχνολογικής «εξέλιξης». Παρ' όλα αυτά δεν διαπιστώνεται με σαφή τρόπο αν υπάρχουν ενστάσεις για τα αποτελέσματα αυτής της βιοτεχνολογικής «εξέλιξης», ενώ ακόμη περισσότερο δεν εκφράζονται οι τυχόν φόβοι για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Προτάσεις για το τι πρέπει να γίνει ώστε η συσσωρευμένη γνώση της τεχνολογίας να μη περάσει στον έλεγχο της τρομοκρατίας δεν διαπιστώνονται. **Τα άρθρα στην πλειοψηφία τους έχουν περισσότερο έναν ενημερωτικό χαρακτήρα και λιγότερο έναν ηθικό προβληματισμό.**

Στην πλειονότητα των άρθρων μπορεί να αντιληφθεί κανείς τις αρνητικές επιπτώσεις της Βιοτεχνολογίας στον άνθρωπο. Τα άρθρα για τη νόσο των πουλερικών είναι το καταφανέστατο παράδειγμα, του κατά πόσο έχει επηρεάσει η ανάπτυξη των Βιοτεχνολογικών μέσων την ανθρώπινη ζωή. Μέσα από την καταγραφή των φαινομένων, όπως αυτά αποτυπώνονται στον Έντυπο Τύπο, διαφαίνεται ότι η προσπάθεια του ανθρώπου να γίνει περισσότερο «αξιοπρεπής», τον οδήγησε στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα. Βέβαια θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν και άρθρα που τονίζουν τα ευεργετικά αποτελέσματα της Βιοτεχνολογίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το άρθρο της **Ιωάννας Σουφλέρη** στο «*Βήμα της Κυριακής*» (9/11/2003, σελ. 61 **7**), με τίτλο «*Η βιοτεχνολογία σώζει τη τέχνη*», το οποίο και περιγράφει τον τρόπο αποκαταστάσεως των εικόνων με τη χρήση βιοτεχνολογικών μέσων.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι στο σύνολο των 51 άρθρων για τα θέματα Γενικής Βιοτεχνολογίας, πουθενά δεν συναντάμε τη θέση της Εκκλησίας. Κανένα από τα άρθρα δεν αναφέρει τη θέση και τη στάση της Εκκλησίας απέναντι σε αυτά τα ζητήματα.

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Αναλυτικός Πίνακας Άρθρων Αρχείου

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1. *Νέο κρούσμα σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας σε πρόβατο σήμανε συναγερμό στη Β. Ελλάδα. Σοβαρό το πρόβλημα, αλλά χρειάζεται ψυχραιμία*, Γαλαμάτη, Δημ., Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003, σ. 43.
2. *Επανάσταση ή χειρουργική ρομποτική; Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας*, Δευτέρα 12 Νοεμβρίου 2003, σ. 20.
3. *Τεχνητός ιός από το DNA*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 14 Νοεμβρίου 2003, σ. 16.
4. *Θωρακισμένοι απέναντι στις επιδημίες τροφίμων*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2003, σ. 20.
5. *Προληπτικά*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 2003, σ. 14.
6. *Γονίδιο από σκουλήκι φρενάρει τον καρκίνο του μαστού*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τετάρτη 7 Ιανουαρίου 2004, σ. 20.
7. *Έλεγχοι σε σχολεία για SARS και επιδημία γρίπης των πουλερικών*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τρίτη 13 Ιανουαρίου 2004, σ. 18.
8. *Σκοτώνει και ανθρώπους η γρίπη των πουλερικών*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τετάρτη 14 Ιανουαρίου 2004, σ. 18.
9. *Ευφύες ρομπότ κάνει πειράματα και αναλύει τα αποτελέσματα*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 16 Ιανουαρίου 2004, σ. 18.
10. *Γρίπη*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 16 Ιανουαρίου 2004, σ. 19.

11. *Η γραφειοκρατία «πνίγει» την επιστημονική έρευνα. Έντονη διαμαρτυρία χιλιάδων Ευρωπαίων γιατρών εναντίον σχετικής ντιρεκτίβας της Ε.Ε.*, Ντεμέλσα, Βελίκα, Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2004, σ. 21.
12. *Εργαστήριο 12×6 εκατοστών*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, σ.57.
13. *Σύνοδος κορυφής στην Ασία για τη γρίπη των πουλερικών*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Δευτέρα 26 Ιανουαρίου 2004, σ. 24.
14. *Σε 9 χώρες εξαπλώθηκε η γρίπη των πουλερικών. Επτά θύματα στην Ταϊλάνδη – Υποπτα κρούσματα σε Νότια Κορέα, Καμπότζη και Πακιστάν*, Ντεμέλσα, Βελίκα, Τρίτη 26 Ιανουαρίου 2004, σ. 20.
15. *Φόβοι για πανδημία γρίπης, αν συνδυαστούν οι δύο ιοί. Ειδικοί τρέμουν ότι θα έχουμε εκατομμύρια θανάτους, αν μεταλλαχθεί η νόσος των πουλερικών*, επιμ. Ανδρούτσου Μαριάννας, Πέμπτη 28 Ιανουαρίου 2004, σ.21.

ΕΘΝΟΣ

1. *Βιοτεχνικό νεύρο για τραύματα*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
2. *Πανστρατιά για AIDS*, Αγγελίνη Μίνας, Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
3. *Δημιούργησαν εμφύτευμα που λειτουργεί σαν αντηλιακό*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Πέμπτη 4 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
4. *Νέο «φως» για την όραση*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
5. *Αυστραλία: «Βιονικό μάτι» για τυφλούς*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.

6. *Η βιοτεχνολογία και τα λάθη των πολυεθνικών*, Τσαυτάρη Αθανασίου, Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
7. *Όμηρος του καύσωνα θα είναι η Ευρώπη*, Κράλλη Μαρίας, Δευτέρα 12 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
8. *Γονίδιο-«σαράκι»*, Αγγελίνη Μίνας, Τρίτη 13 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
9. *Εφιάλτες SARS-πουλερικά*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τετάρτη 14 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
10. *Η γρίπη των πουλερικών*, Αγγελίνη Μίνας, Πέμπτη 15 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
11. *Φως στο «γονίδιο του Δαρβίνου»*, Παπαδάτου Γ., Πέμπτη 15 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
12. *Κάνουμε τα ζώα εχθρούς μας*, Αγγελίνη Μίνας, Σάββατο 17 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
13. *Έξαρση... ανησυχίας*, Αγγελίνη Μίνας, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
14. *Η Ταϊλάνδη ομολόγησε ότι έκρυβε τις διαστάσεις της γρίπης των πουλερικών*, Αγγελίνη Μίνας, Δευτέρα 26 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
15. *Ο εφιάλτης εξαπλώνεται*, Αγγελίνη Μίνας, Τρίτη 27 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
16. *SOS για 9 χώρες*, Τετάρτη 28 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.
17. *Γρίπη-δολοφόνος*, Αγγελίνη Μίνας, Πέμπτη 29 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. *Αγάπη για τον δρ. Τζέκιλ και φόβος για τον μίστερ Χάιντ*, επιμ. Προυκάκη Χρήστου, Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003, σ. 16.
2. *Ιατρικά Νέα. Ύπουλα αποσμητικά και καλλυντικά*. Περιοδικό «Health and Style», Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2004, σ. 6.
3. *Φοβούνται μετάλλαξη του ιού*, επιμ. Μακρίδου Μαρία, Τετάρτη 28 Ιανουαρίου 2004, σ. 28.
4. *Συναγερμός για θωράκιση της Ε.Ε.*, επιμ. Μακρίδου Μαρία, Πέμπτη 29 Ιανουαρίου 2004, σ. 28.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. *«Προκαταλήψεις» του γονιδιώματος*, Παπαβασιλείου, Αθ. Γ., Τρίτη 25 Νοεμβρίου 2003, <http://www.enet.gr>.
2. *Και έντομα μεταλλαγμένα*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004, <http://www.enet.gr>.

ΤΟ ΒΗΜΑ

1. *Η βιοτεχνολογία σώζει την Τέχνη*, Σουφλήρη Ιωάννας, Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2003, Βιολογία/Βήμα Science, σ. 17.
2. *Αίμα... στιγμής*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Κυριακή 14 Δεκεμβρίου 2003, Βήμα Science Προς το αύριο, σ. 8/80.
3. *Έχει αξία η επιστήμη;* William J. Broad James Glana, Κυριακή 28 Δεκεμβρίου 2003, Το Μέλλον, σ. 2/18.

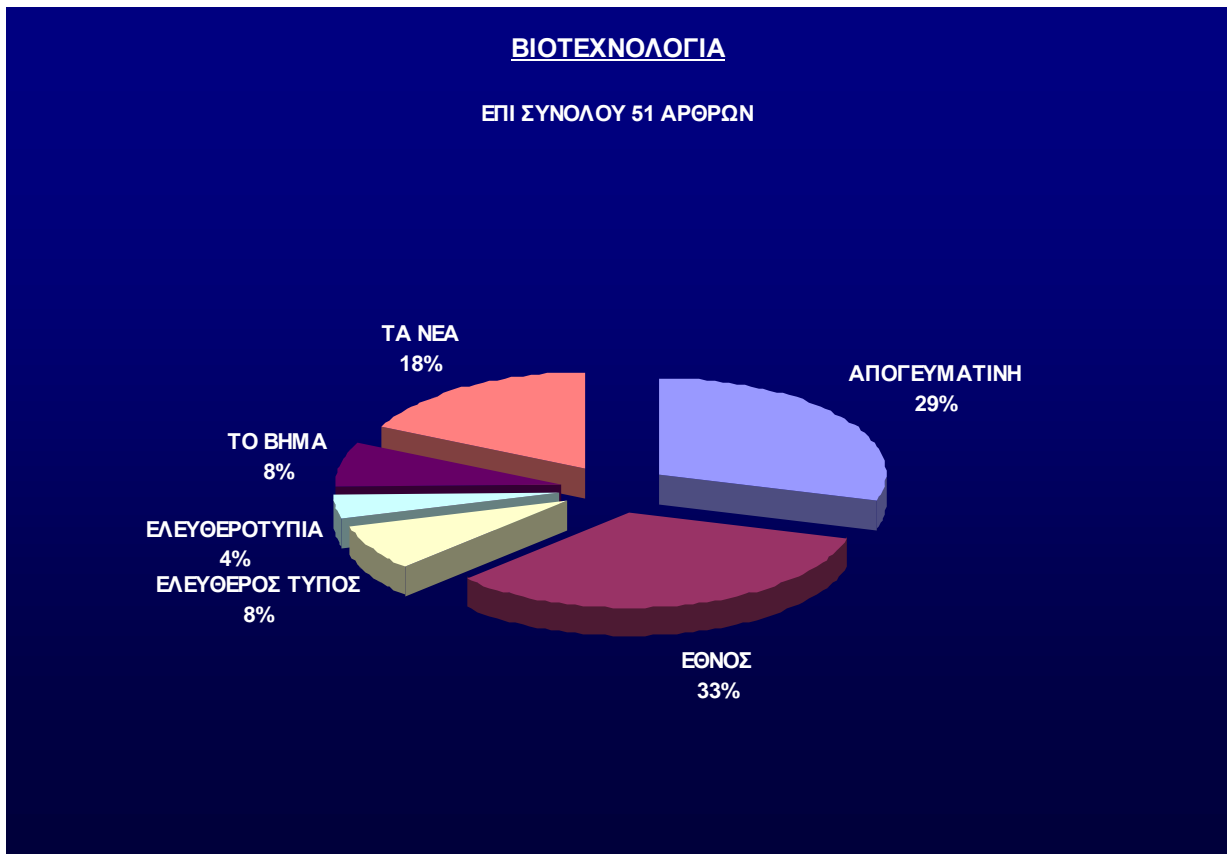
4. *Εκπαιδεύοντας τη... μέλισσα*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, Βήμα Science Προς το αύριο, σ. 8/68.

ΤΑ ΝΕΑ

1. *Δημιουργούν ζωή στο επιστημονικό εργαστήριο!*, Ελευθεριάδου Εύης, Παρασκευή 14 Νοεμβρίου 2003, σ. P26, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.
 2. *Χωρίς τίτλο*, Δανίκα, Δημ., Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2003, σ. N80, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>
 3. *Η φύση στο ψυγείο*, επιμ. Κρίκκη Στέφανου και Ελευθεριάδου Εύης, Σαββατοκύριακο 29-30 Νοεμβρίου 2003, σ. 86.
 4. *Δεν θα ενθουσιαστούν οι φαρμακοβιομήχανοι*, Garattini Silvio, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, σ. 51.
 5. *Έφτιαξαν φυματίωση-φονιά. Επιστήμονες δημιούργησαν κατά λάθος μεταλλαγμένα βακτήρια*, επιμ. Δημητρίου Ρένας, Τρίτη 30 Δεκεμβρίου 2003, σ. N65, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.
 6. *Ψάχνοντας το νήμα της ζωής*, επιμ. Κρίκκη Στέφανου και Ελευθεριάδου Εύης, Σάββατο 10 Ιανουαρίου 2004, σ. N86, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.
 7. *«Μόνο τον φόβο έχουμε να φοβηθούμε»*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Δευτέρα 12 Ιανουαρίου 2004, σ. P24, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.
 8. *Κόντρα στη «γενετική αστυνομία»*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Τετάρτη 21 Ιανουαρίου 2004, σ. N52, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.
- Δέκα «τρικ» που θα μας αλλάζουν τη ζωή. Από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης*, δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2004, σ. P22, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	15
ΕΘΝΟΣ	17
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	4
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2
ΤΑ ΝΕΑ	9
ΤΟ ΒΗΜΑ	4
ΣΥΝΟΛΟ:	51

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	14	1	15
ΕΘΝΟΣ	17	-	17
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	4	-	4
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	2	4
ΤΑ ΝΕΑ	8	1	9
ΤΟ ΒΗΜΑ	4	-	4

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 15

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙ Α	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣ ΜΟΣ
1	7/11/2003	Θ.ΣΚΛΑΒΙΑΔΗΣ	ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
		Δ.ΓΑΛΑΜΑΤΗΣ	ΥΠΟΨ.ΔΙΔ. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧ. Α.Π.Θ.		
2	12/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

3	14/11/2003	>>	>>	NAI	OXI
4	28/11/2003	>>	>>	NAI	OXI
5	16/12/2003	>>	>>	NAI	OXI
6	7/1/2004	>>	>>	NAI	OXI
7	13/1/2004	>>	>>	NAI	OXI
8	14/1/2004	Δ.ΝΤΕΜΕΛΣΑ	>>	NAI	OXI

9	16/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
10	16/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
11	22/1/2004	Δ.ΝΤΕΜΕΛΣΑ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
12	25/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
13	26/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
14	27/1/2004	Δ.ΝΤΕΜΕΛΣΑ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
15	28/1/2004	Μ.ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΘΝΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 17					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	8/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	1/12/2003	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	4/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	5/12/2003	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	10/12/2003	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	22/12/2003	Α.ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ	ΚΑΘ.ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ Α.Π.Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	12/1/2004	Μ.ΚΡΑΛΛΗ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	13/1/2004	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
9	14/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
10	15/1/2004	Γ.ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
11	15/1/2004	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
12	17/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	23/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

14	26/1/2004	>>	>>	NAI	OXI
15	27/1/2004	>>	>>	NAI	OXI
16	28/1/2004	>>	>>	NAI	OXI
17	29/1/2004	>>	>>	NAI	OXI

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 4					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	15/11/2003	Χ.ΠΡΟΥΚΑΚΗΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	21/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	28/1/2004	Μ.ΜΑΚΡΙΔΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	29/1/2004	Ν.ΜΠΕΛΛΟΣ Μ.ΜΑΚΡΙΔΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	25/11/2003	Α.ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ ΙΑΤΡ.ΣΧ.Α.Π.Θ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	23/1/2004	ΜΤΦΡ ΑΠΟ ASSOCIATED PRESS	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 9					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	14/11/2003	Ε.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	29-30/11/2003	Σ.ΚΡΙΚΚΗΣ-Ε.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	10/12/2003	SILVIO GARATTINI	ΔΙΕΥΘ.ΙΝΣΤ. Μ. ΝΕΓΚΡΙ (ΜΙΛΑΝΟ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	30/12/2003	ΜΤΦΡ ΑΠΟ THE TIMES Ρ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	10/1/2004	Σ.ΚΡΙΚΚΗΣ-Ε.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	12/1/2004	Π.ΑΓΚΡΕ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	19/1/2004	Δ.ΔΑΝΙΚΑΣ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	21/1/2004	Μ.ΜΗΤΣΟΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ >>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 22/1/2004	4 Ε.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

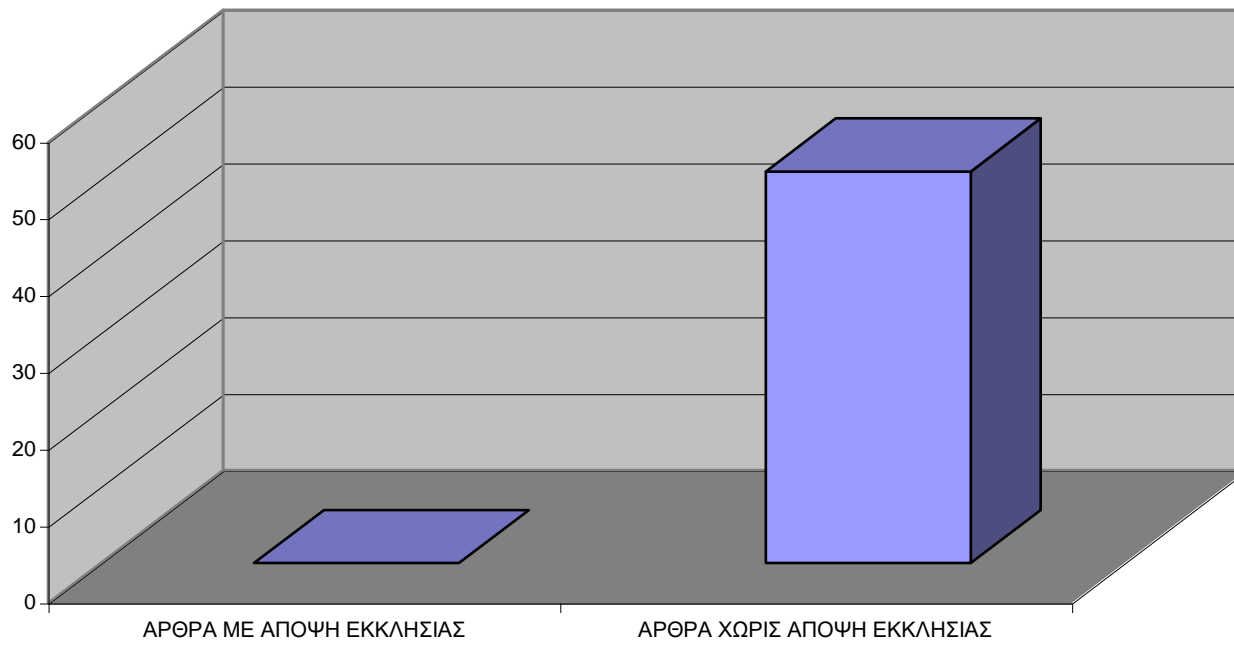
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	9/11/2003	Ι.ΣΟΥΦΛΕΡΗ	ΔΙΔ.ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	14/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	28/12/2003	WILLIAM J.BROAD - JAMES GLANT	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	25/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΟΨΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	15	-
ΕΘΝΟΣ	17	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	4	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	-
ΤΑ ΝΕΑ	9	-
ΤΟ ΒΗΜΑ	4	-
ΣΥΝΟΛΟ:	51	0

Βλέπε γράφημα 2

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 51 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

γράφημα 3

Γ. ΓΕΝΕΤΙΚΗ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα της γενετικής*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Το υλικό έχει παρθεί από τις εφημερίδες Αδέσμευτος Τύπος, Απογευματινή, Απογευματινή της Κυριακής, Βήμα, Βήμα της Κυριακής, Έθνος της Κυριακής, Ελεύθερος Τύπος, Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής, Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Ριζοσπάστης, Η Χώρα. Ως δείγμα της έρευνας έχει παρθεί το χρονικό διάστημα από 6/11/2003 έως 29/01/2004. Ο τύπος αντιστοιχεί και στον ημερήσιο και στον Κυριακάτικο.

Θέματα που κυριάρχησαν στον χώρο της Γενετικής αυτό το διάστημα ήταν η αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού, οι καρδιοπάθειες, η Μεσογειακή αναιμία, η ανάπτυξη της Μοριακής Ιατρικής με απώτερο στόχο την κατανόηση της παθογένειας των νοσημάτων και τελικά πως όλα αυτά μπορούν να αντιμετωπιστούν με την ανάπτυξη της Γενετικής στην ζωή μας. Τέλος μας ενδιέφερε να δούμε στις δημοσιογραφικές αναφορές αν λαμβάνεται υπόψη η θέση της Ορθόδοξης εκκλησίας και τα οποιαδήποτε βιοηθικά διλήμματα που προκύπτουν.

Οι δημοσιογράφοι που αρθρογράφησαν αυτό το χρονικό διάστημα μερικοί «φωτογραφίζουν» τα τεκταινόμενα στον χώρο της Γενετικής. Το ίδιο θέμα αποτυπώνεται συγχρόνως από πολλούς δημοσιογράφους όπως για παράδειγμα το θέμα του καρκίνου του μαστού και οι ανακαλύψεις της Γενετικής επί τούτου.

Σε αρκετά θέματα υπάρχει και ηθικός προβληματισμός. Η Μίνα Αγγελίνη σε άρθρο της στο Έθνος της Κυριακής στις 13/11/2003, αναφέρει ότι η Βρετανία απαγορεύει στα ζευγάρια που επιθυμούν να αποκτήσουν παιδί να επιλέξουν το φύλο του για κοινωνικούς λόγους, την ώρα που στην Αυστραλία ολοένα και περισσότερα ζευγάρια καταφεύγουν στις κλινικές εξωσωματικής γονιμοποίησης για να ακολουθήσουν τη σημαντική αλλά και αμφιλεγόμενη διαδικασία. Και συνεχίζει ότι σύμφωνα με προτάσεις της Βρετανικής Αρχής για την ανθρώπινη Γονιμοποίηση, η επιλογή φύλου είναι θεμιτή μόνον όταν συντρέχουν λόγοι υγείας, δηλαδή θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο για να αποτραπεί η γέννηση παιδιών με συγγενείς διαταραχές που συνδέονται με το φύλο, όπως η αιμοφιλία και η μυϊκή δυστροφία.

Στις 23/11/2003 η Ιωάννα Σουφλήρη σε άρθρο της στο Βήμα της Κυριακής αναφέρει χαρακτηριστικά ότι ο άνθρωπος είναι βιολογικό ον το οποίο μπορεί μεν να δημιουργείται από τις εντολές του DNA αλλά εξελίσσεται αναπτυσσόμενο καθώς ζει μια δική του ξεχωριστή ζωή. Εδώ βλέπουμε απόψεις επηρεασμένες από μια ανθρωπολογική διάσταση.

Στις 25/01/2003, στην Απογευματινή της Κυριακής, η Ντεμέλσα Βελίκα με άρθρο της «ο πελαργός φέρνει ό,τι παραγγείλετε», κάνει λόγο για αμφιλεγόμενες ιατρικές πρακτικές. Βλέπουμε κατ' επέκταση ότι σε κάποια άρθρα γίνεται αναφορά με θετικές προσεγγίσεις στο θέμα της Γενετικής και των εφαρμογών της από την Ιατρική επιστημονική κοινότητα.

Η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα θέματα αυτά παρατηρούμε ότι δεν λαμβάνεται υπόψη. Καμία δημοσιογραφική αναφορά δεν γίνεται για το συγκεκριμένο ζήτημα.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. *Γονίδιο κατά του καρκίνου του μαστού, Δεν αναφέρεται ο συντάκτης, Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003*

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1. *Το γονιδίωμα του χιμπατζή δωρεάν στο INTERNET, Δεν αναφέρεται ο συντάκτης, Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2003, σ. 25.*
2. *Ο πελαργός φέρνει ό,τι παραγγείλετε, Ντεμέλσα Βελίκα, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, σ. 56*

ΤΟ ΒΗΜΑ

1. *Και στην Ελλάδα θα εφαρμοστεί η γονιδιακή θεραπεία για την μεσογειακή αναιμία. Δεν αναφέρεται ο συντάκτης, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003*
2. *Βλαστικά κύτταρα του μυελού κατά των καρδιοπαθειών, Δεν αναφέρεται ο συντάκτης, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003, σ. (46) A38.*
3. *Τα γονιδιά μας δεν είναι ο εαυτός μας, Σουφλήρη Ιωάννας, Κυριακή 23 Νοεμβρίου 2003, σ. 7.*

4. *Η βουλή και οι βουλευτές του ... οργανισμού μας*, Σουφλήρη Ιωάννας, Κυριακή 14 Δεκεμβρίου 2003, σ. 4.36.
5. *Ένας ξένος μέσα στο σώμα*, Ainsworth Claire, Κυριακή 21 Δεκεμβρίου 2003, σ. 4.34.
6. *Τα γονίδια της γνώσης*, Αλαχιώτη ΣΤ., Κυριακή 11 Ιανουαρίου 2004, σ. 29.3.
7. *Ανθοφορούσα γενετική*, Σουφλήρη Ιωάννας, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, σ. 2.30.
8. *Η επέλαση της Μοριακής Ιατρικής*, Καλλιολά Γ., Συκιώτη Γερ., Παπαβασιλείου Θαν, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, σ. Α48.88.

ΕΘΝΟΣ

1. *Βρήκαν το γονίδιο που φρενάρει τον καρκίνο του μαστού*, Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2003.
2. *Εντυπωσιακές δυνατότητες από τα βλαστικά κύτταρα*, Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Κυριακή 16 Νοεμβρίου 2003.
3. *Το φύλο στον Θεό*, Αγγελίνη Μίνας, Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2003.
4. *Νέο χάπι δίνει ... ελπίδες*, Καραγιώργου Δημήτρη, Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2003.
5. *Σπέρμα ... ανησυχίας*, Αγγελίνη Μίνας, Τετάρτη 28 Ιανουαρίου 2004, σ. 18

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. *Εμπιστευόμαστε την επιστήμη;*, Κανακάρη Σπ, Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003.
2. *Πορτοκαλί χάπι- εντ στην ανδρική ανικανότητα*, Κομνινού Νίνας, Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2003, σ. 20.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. *DNA το υπερόπλοιο της ελπίδας*, Καλαφούτη Αναστασίου, Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 2003, σ. 15, <http://www.enet.gr>

2. *Παραγωγή ανθρώπινων οργάνων από βλαστοκύτταρα*, Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.enet.gr>

ΤΑ ΝΕΑ

1. *Καναρίνι ... σπαζοκεφαλιά*, Birkhead Tim, 6 Νοεμβρίου 2003, <http://ta-nea.dolnet.gr>
2. *Νέο γονίδιο για καρκίνο του μαστού*, Τσουλέα Ρούλα. Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2003, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>
3. *Η φύση στο ψυγείο*, Κρίκκη Στ. – Ελευθεριάδου Εύης, Σάββατο 29 Νοεμβρίου 2003, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>
4. *Νέο σούπερ αντισυλληπτικό*, Goodchild Sophie – Thompson Jonathan, Δευτέρα 8 Δεκεμβρίου 2003, σ. 70.
5. *Κάθε ασθενής και τι φάρμακό του*, Connor Steve, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>
6. *Προγεννητικό έλεγχο πρέπει να κάνουν όλες οι έγκυοι*, Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ta-nea.dolnet.gr>

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

1. *Διχάζει η σημαντικότερη ανακάλυψη του αιώνα*, Δεν αναφέρεται ο συγγραφέας, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.rizospastis.gr>
2. *Διαμάντια μέσα στα σκουπίδια του γονιδιώματος*, Ξενικουδάκη Σταύρου, Κυριακή 11 Ιανουαρίου 2004, <http://www.rizospastis.gr>

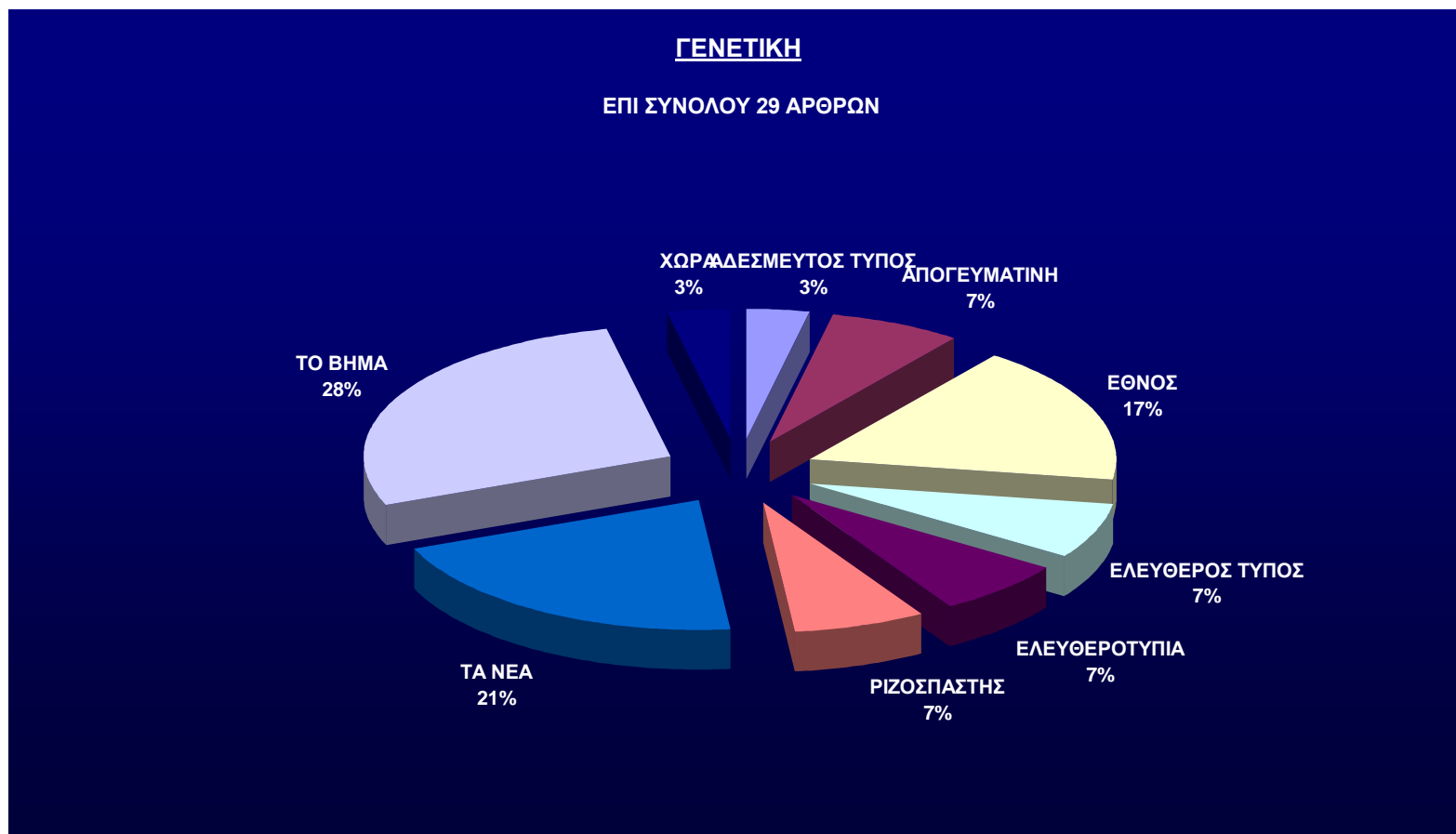
Η ΧΩΡΑ

1. *Βρήκαν θεραπεία για τον καρκίνο του μαστού*, Μαρκουλιδάκη Β, –Μένικου Μ, Χαρισόπουλου Β, Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003, σ. 13.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	1
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	2
ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	5
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	2

ΤΑ ΝΕΑ	6
ΤΟ ΒΗΜΑ	8
ΧΩΡΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ:	29

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	1	-	1
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1	1	2
ΕΘΝΟΣ	-	5	5
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	1	1	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	-	2
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	2	-	2
ΤΑ ΝΕΑ	6	-	6
ΤΟ ΒΗΜΑ	2	6	8
ΧΩΡΑ	1	-	1

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</i>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	<i>ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ</i>	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	12/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	25/1/2004	ΝΤΕΜΕΛΣΑ- ΒΕΛΙΚΑ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΕΘΝΟΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 5

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
------------	-------------------	------------------	------------------------------	--------------------	-------------------------------------

1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	13/11/2003	ΜΙΝΑ ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΟΧΙ	ΝΑΙ
3	16/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	18/11/2003	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	28/11/2003	ΜΙΝΑ ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	18/11/2003	ΝΙΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	15/11/2003	ΣΠ.ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	2/12/2003	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Θ. ΚΑΛΟΦΟΥΤΗΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
2	19/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 6					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ
			ΣΥΝΤΑΚΤΗ		ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	6/11/2003	TIM BIRKHEAD	ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1	02/12/2003	ΔΕΝ	ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	26/11/2003	ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΡΟΥΛΑ	ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ >>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	11/01/2004	ΤΣΟΥΛΕΑ ΣΠΥΡΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	29/11/2003	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΚΡΙΚΚΗΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
		ΕΥΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ			
4	8/12/2003	SOPHIE GOODCHILD JONATHAN THOMSON	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	10/12/2003	STEVE CONNOR	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	23/01/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

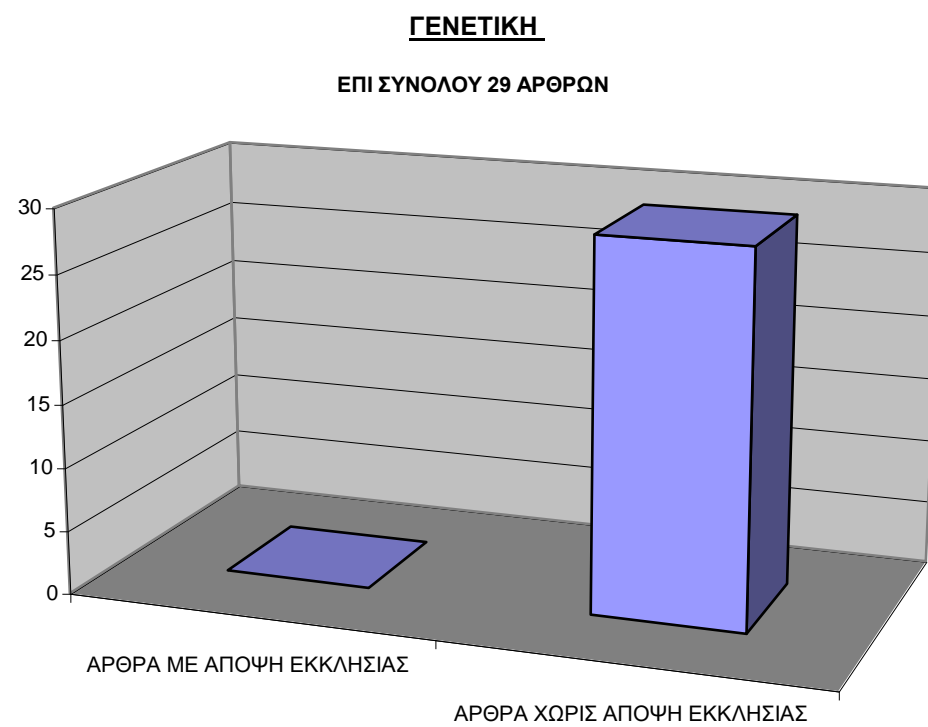
ΤΟ ΒΗΜΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 8					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	11/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	20/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	23/11/2003	ΙΩΑΝΝΑ ΣΟΥΦΛΕΡΗ	>>	ΟΧΙ	ΝΑΙ
4	14/12/2003	ΙΩΑΝΝΑ ΣΟΥΦΛΕΡΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	21/12/2003	CLAIRE AINSWORTH	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	11/01/2004	ΑΛΑΧΙΩΤΗΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
7	25/01/2004	ΙΩΑΝΝΑ ΣΟΥΦΛΕΡΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
8	25/01/2004	Γ. ΚΑΛΛΙΟΛΑ ΓΕΡ.ΣΥΚΩΤΗΣ Θ.ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

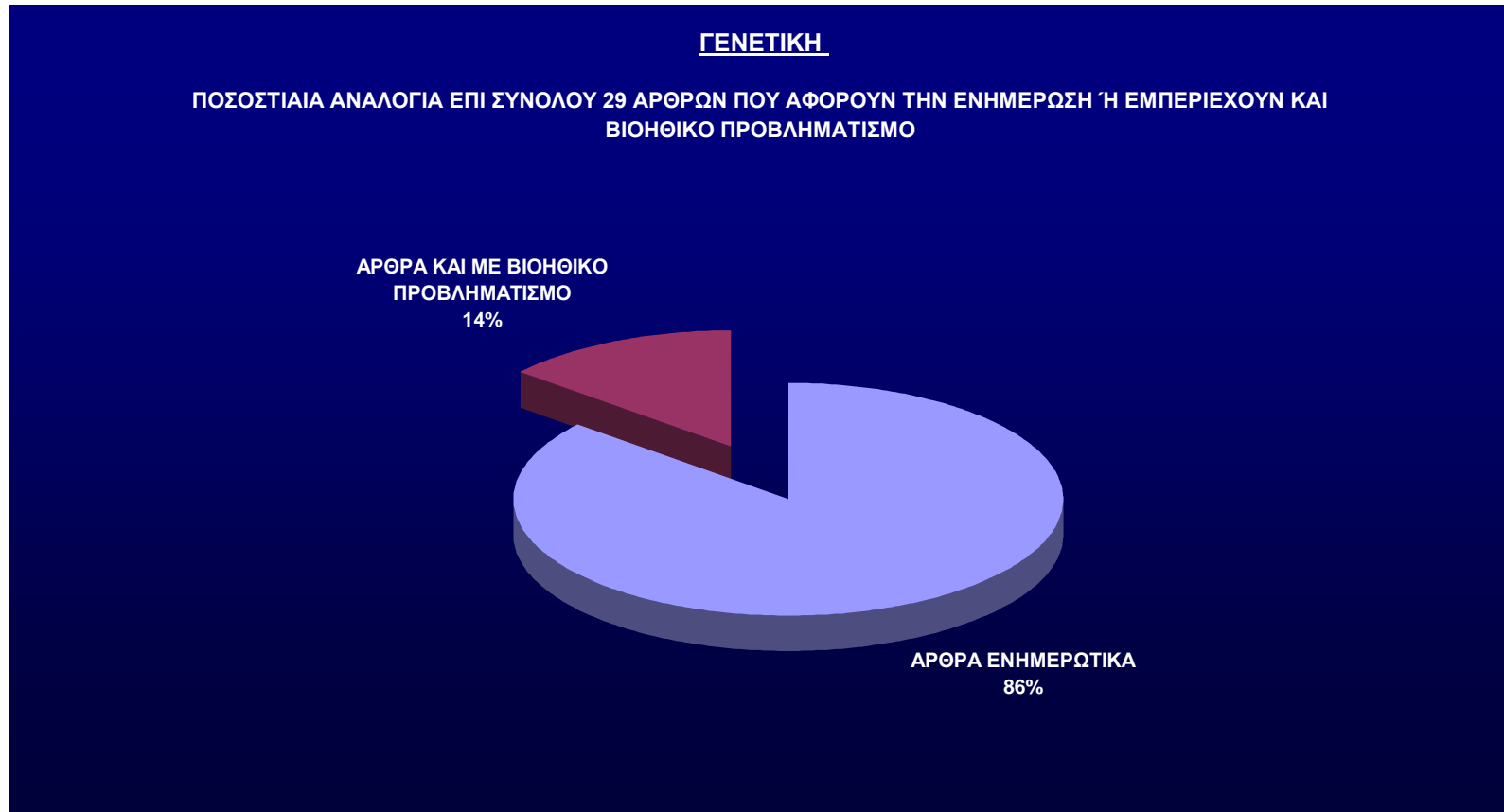
ΧΩΡΑ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</i>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	Β.ΜΑΡΚΟΥΛΙΔΑΚΗ Μ.ΜΕΝΙΚΟΥ Β.ΧΑΡΙΣΟΠΟΥΛΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΟΨΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	1	0
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	2	0
ΕΘΝΟΣ	5	0
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2	0
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	0
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	2	0
ΤΑ ΝΕΑ	6	0
ΤΟ ΒΗΜΑ	8	0
ΧΩΡΑ	1	0
ΣΥΝΟΛΟ:	29	0

Βλέπε γράφημα 2

γράφημα 2

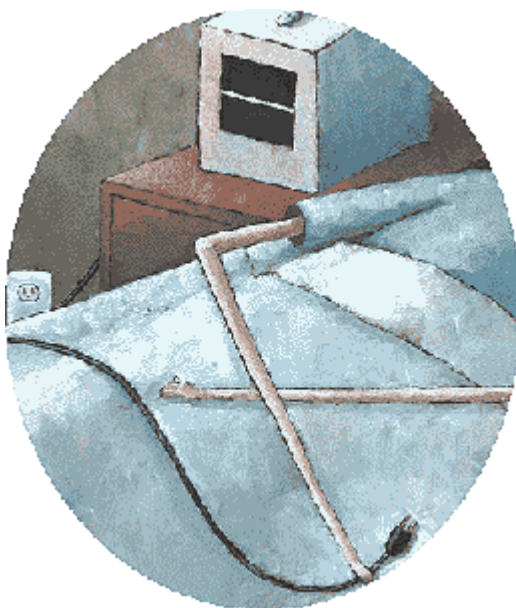

γράφημα 3

Δ. ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα της ευθανασίας*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

Τα αποτελέσματα της έρευνας γύρω από το θέμα της Ευθανασίας παρουσιάστηκαν ύστερα από τη συγκέντρωση υλικού από τις εξής εφημερίδες:¹

- Απογευματινή
- Έθνος
- Ελευθεροτυπία
- Τα Νέα

Η έρευνα μας πραγματοποιήθηκε από 6/11/2003 έως 29/1/2004. Τα άρθρα έχουν παρθεί και από ημερήσιο και κυριακάτικο τύπο, όπως παρουσιάζεται στους πίνακες.

Συγκεκριμένα, τα άρθρα που αφορούν το θέμα της ευθανασίας έχουν σαφή και αποκλειστικό προσανατολισμό την ευθανασία των ζώων και όχι του ανθρώπου. Χαρακτηριστικό είναι ότι μέσα στο διάστημα αυτό της έρευνας (Νοέμβριος 2003 - Ιανουάριος 2004) δεν υπήρχε άρθρο που να αναφέρεται στην ευθανασία ανθρώπων. Επίσης πρέπει να αναφέρουμε ότι ο συνολικός αριθμός των άρθρων είναι πολύ μικρός (6), κάτι που φανερώνει την έλλειψη ενδιαφέροντος για αυτό το θέμα.

Το κύριο θέμα που απασχολεί τους συντάκτες είναι ο νόμος που μεταξύ άλλων ορίζει δυνατή την ευθανασία ζώων όταν το ζώο κριθεί από κτηνίατρο ως επικίνδυνο λόγω γήρατος ή αναπηρίας, όταν εκδηλώνει απρόκλητη συμπεριφορά προς τους ανθρώπους και τα άλλα ζώα και όταν πάσχει ή είναι φορέας επικίνδυνων, ανίατων ασθενειών για τον άνθρωπο και τα άλλα ζώα.² Προβάλλεται σε αυτά τα άρθρα η βιοηθική άποψη, μέσα από τις απόψεις των ζωόφιλων που προβληματίζονται εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων και φοβούνται ότι αυτός ο νόμος περί επικινδυνότητας δεν εξασφαλίζει τα αδέσποτα ζώα και είναι απλά ένα

¹ Σημειώνουμε ότι ερευνήσαμε και τις εφημερίδες: Αδέσμευτος Τύπος, Ελεύθερος Τύπος, Η Καθημερινή, Η Χώρα και το Βήμα, αλλά δεν βρέθηκαν άρθρα επί του θέματος. Έτσι, παραθέτουμε τις εφημερίδες στις οποίες βρέθηκε το σχετικό υλικό.

² Απογευματινή, 15/11/2003, σ.23

πρόσχημα για να θανατωθούν. «...η δυνατότητα που παρέχει ο νόμος...θα είναι το άλλοθι για την εξόντωση των ζώων.»³

Ενδιαφέρουσα είναι μια έρευνα για το θέμα στην Ελευθεροτυπία:

58% των ερωτηθέντων ζητούν να παραμείνουν τα αδέσποτα επ' αόριστον σε καταφύγια.

18% των ερωτηθέντων ζητούν να στερηθούν τα αδέσποτα και να απελευθερωθούν.

7% των ερωτηθέντων ζητούν να υιοθετηθούν τα αδέσποτα.

7% των ερωτηθέντων ζητούν να υπόκεινται σε ευθανασία τα αδέσποτα αν δεν υιοθετηθούν.

4% των ερωτηθέντων ζητούν να παραμένουν τα αδέσποτα στα καταφύγια και να στερώνονται.

2% των ερωτηθέντων ζητούν να δίνονται για υιοθεσία τα αδέσποτα μετά τη στείρωση και

1% των ερωτηθέντων ζητά ποινές για όσους εγκαταλείπουν ένα ζώο.

Χαρακτηριστικό όμως είναι ότι διαπιστώνεται η γενικότερη αντίληψη για για την ευθανασία ακόμα και μέσα από άρθρα που αφορούν αποκλειστικά τα ζώα. «...είχε έναν αξιοπρεπή θάνατο. Ο Νιφάδας, ο μοναδικός αλμπίνος γορίλλας στον κόσμο, υπεβλήθη χτες σε ευθανασία. Έπασχε από μια ανίατη μορφή καρκίνου του δέρματος.»⁴

³ Ελευθεροτυπία, 19/1/2004

⁴ Τα Νέα, 25/11/2003, σ.68

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1. *Ποιος θα αποφασίζει για την ευθανασία, δεν αναφέρεται*, Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003, σ. 23.

ΕΘΝΟΣ

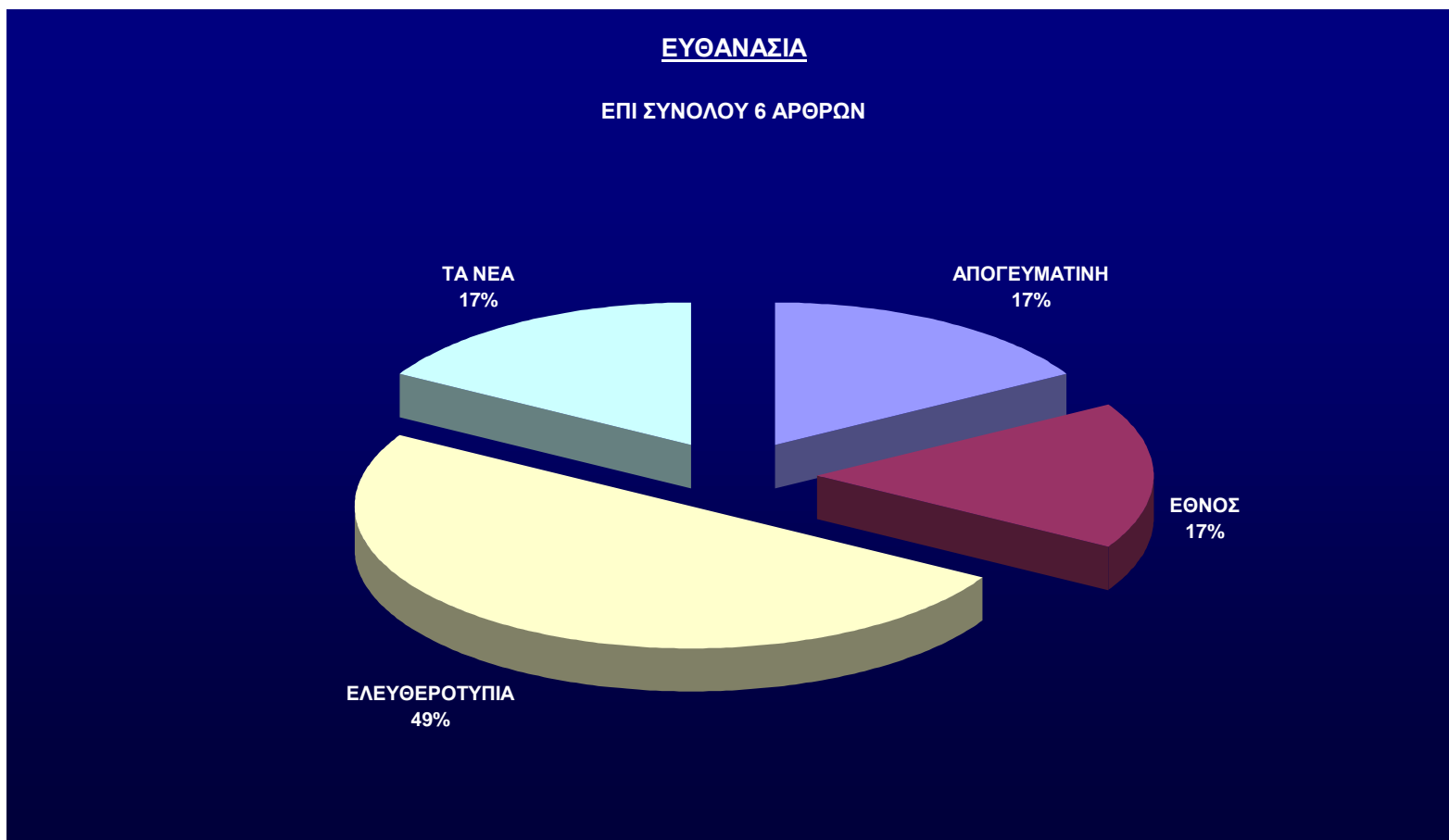
1. *Βάζουν ηλεκτρονικό «κολλάρο»*, Κολώνα Χρήστου, Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2003.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. *Μικροσίπ σε όλα τα σκυλιά εντός 6 μηνών*, Κουρμούση Μιχ., Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2003, σ. 23, <http://www.enet.gr>
2. *Αθηναίοι κατά αδέσποτων, δεν αναφέρεται*, Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.enet.gr>
3. *Όχι στο προμελετημένο έγκλημα*, Μένιου, Δευτέρα 19 Ιανουαρίου 2004, <http://www.enet.gr>

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1
ΕΘΝΟΣ	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	3
ΤΑ ΝΕΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ:	6

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1	-	1
ΕΘΝΟΣ	1	-	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	3	-	3
ΤΑ ΝΕΑ	1	-	1

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	15/11/2003	Α.ΣΠΗΛΙΩΤΗ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

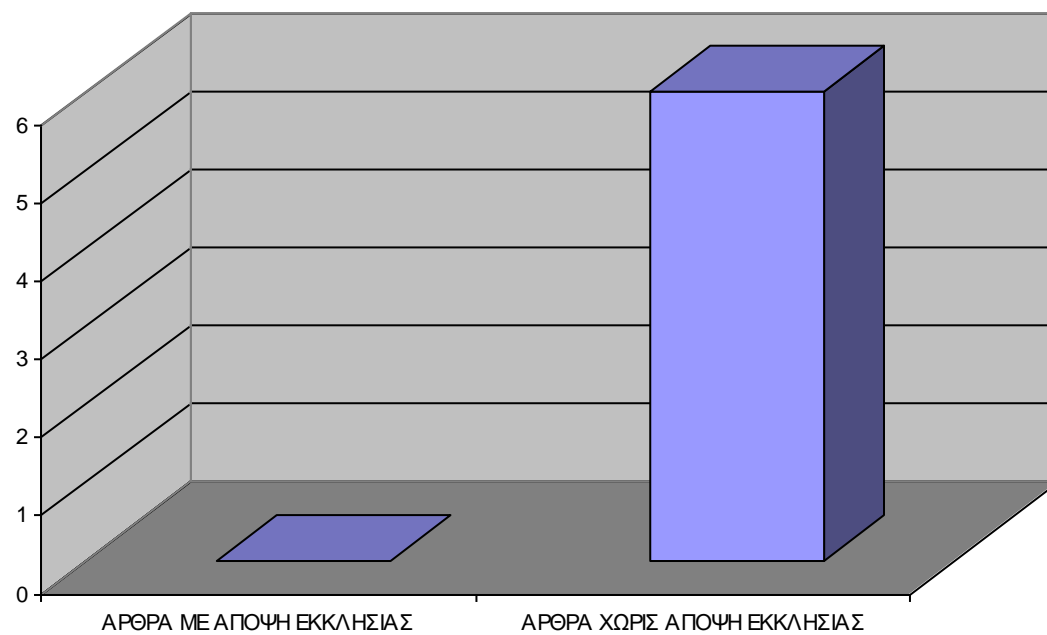
ΕΘΝΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	13/11/2003	Χ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Χ.ΚΟΛΩΝΑΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
<i>1</i>	13/11/2003	Μ.ΚΟΥΡΜΟΥΣΗΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	18/12/2003	Λ.Σ.	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	19/1/2003	ΜΕΝΙΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	25/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΟΨΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1	-
ΕΘΝΟΣ	1	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	3	-
ΤΑ ΝΕΑ	1	-
ΣΥΝΟΛΟ:	6	0

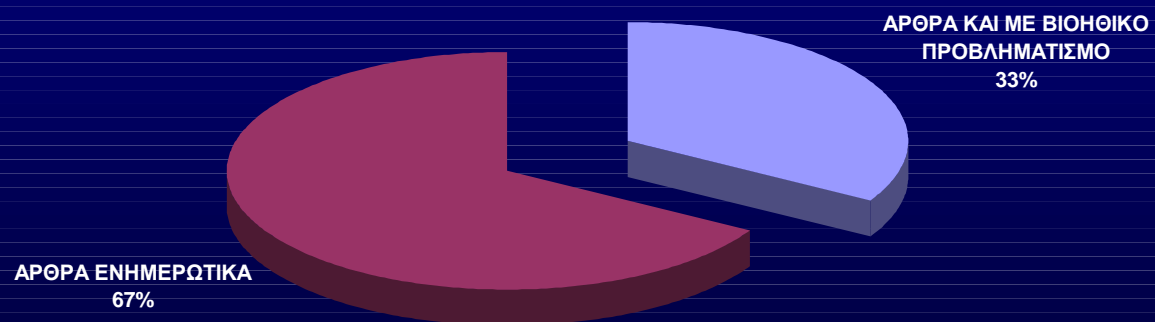
Βλέπε γράφημα 2

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ**ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 6 ΑΡΘΡΩΝ**

γράφημα 2

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 6 ΑΡΘΡΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Ή
ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

γράφημα 3

Ε. ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα της κλωνοποίησης*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η έρευνα που αφορά την ενημέρωση του ημερήσιου και κυριακάτικου τύπου στο θέμα της κλωνοποίησης είχε διάρκεια από 6/11/2003-29/1/2004.

Το υλικό έχει παρθεί από τις εξής εφημερίδες: Απογευματινή, Έθνος, Ελεύθερος Τύπος, Ελευθεροτυπία και Ριζοσπάστης. Συγκεκριμένα ο Ριζοσπάστης παρουσίασε δύο κυριακάτικα άρθρα.

Το συγκεκριμένο υλικό επιλέχθηκε με σκοπό να εξεταστεί κατά πόσο ο ημερήσιος τύπος παρουσιάζει το θέμα της κλωνοποίησης και ταυτόχρονα κατά πόσο προβάλλει βιοηθικά διλήμματα πάνω στο θέμα αυτό. Οι αναφορές γίνονται από διαφορετικούς δημοσιογράφους κάθε φορά σε κάθε εφημερίδα.

Μόνο 4 άρθρα παρουσίαζαν ηθικούς προβληματισμούς και είναι τα εξής: Τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003 «η Ελευθεροτυπία» στη σελίδα 59, επιμέλεια ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ, έχει ένα άρθρο με τίτλο «Κλωνοποίηση: Οι επιστήμονες σε όλο τον κόσμο την αρνούνται για αναπαραγωγή» και «Το «όχι» της Βιοηθικής». Συγκεκριμένα η αναπαραγωγική κλωνοποίηση θεωρείται ηθικά, επιστημονικά και νομικά απαράδεκτη, σύμφωνα με το κεντρικό συμπέρασμα του επιστημονικού συνεδρίου Βιοηθικής. Η αρθρογράφος παρουσιάζει όλες τις πτυχές της κλωνοποίησης και προβάλλει τα ηθικά διλήμματα που εκφράζει η Βιοηθική Επιτροπή, καθώς και τις απόψεις που δίστανται.

Στην «Ελευθεροτυπία- Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα» (σημειωματάριο ιδεών, 7-28/12/2003), επιμέλεια Θανάση Γιαλκέτση, παρατίθεται άρθρο του Ιταλού φιλοσόφου Ουμπέρτο Γκαλιμπέρτι με τίτλο «Σε αναζήτηση... ηθικής». Το κύριο συμπέρασμα του παραπάνω άρθρου για την εξέλιξη των επιστημών και της τεχνολογίας είναι ότι δε διαθέτουμε μία ηθική για αυτήν την εποχή και χρειάζεται να αρχίσουμε να την αναζητούμε.

Στις 19-1-2004 στην εφημερίδα «Τα Νέα» με τίτλο «Κλώνος χωρίς... αποδείξεις» (KITTY ΞΕΝΑΚΗ) εκφράζεται η επιφυλακτικότητα για την εγκυρότητα και την αλήθεια

του επιτεύγματος του δρ. Ζαβού-ο οποίος είτε χαρακτηριστικά: «Είμαστε έτοιμοι να «γεννήσουμε» τον πρώτο κλώνο ανθρώπου»- από τους συναδέλφους του. Αναφέρονται ορισμένα ηθικά διλήμματα, χωρίς να δίδεται ιδιαίτερη έκταση.

Στις 20-1-2004 στην εφημερίδα «Τα Νέα» δημοσιεύεται ένα άρθρο σχετικό με την κλωνοποίηση με τίτλο «Δρόμοι», όπου παρουσιάζεται η διαδικασία της και τα πειράματα που έχουν γίνει σε πιθήκους (δεν αναφέρεται ο συντάκτης). Αναφέρεται ότι υπάρχουν διλήμματα βιοηθικής, ως το πότε ακριβώς αρχίζει η ζωή καθώς και μέχρι που μπορεί να επεκταθεί η επιστημονική επέμβαση σε διαδικασίες που μέχρι σήμερα η φύση ήλεγχε.

Τις περισσότερες φορές ο δημοσιογράφος είναι «φωτογραφικός» ή ενημερωτικός και αποφεύγει να εκφέρει την προσωπική του άποψη, καθώς το ζήτημα της κλωνοποίησης είναι πολύ λεπτό.

Είναι φανερό ότι το παραπάνω θέμα παρουσιάζεται στις εφημερίδες γιατί είναι επίκαιρο και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια απασχολεί όλες τις χώρες για το αν πρέπει να νομιμοποιηθεί ή όχι.

Η άποψη της εκκλησίας αναφέρεται μόνο μία φορά κι αυτή αρνητικά. Στο «Εθνος» τη Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 2003 ο συντάκτης Στέλιος Βογιατζάκης παρουσίασε τη συνέντευξη με τον Παναγιώτη Ζαβό, Καθηγητή Αναπαραγωγικής στο Πανεπιστήμιο Κεντάκι με τίτλο «Ετοιμοι να «γεννήσουμε» τον πρώτο κλώνο ανθρώπου». Στο άρθρο αυτό ενώ αναφέρονται οι ανησυχίες του ίδιου του γιατρού για το συγκεκριμένο εγχείρημα, δεν τίθεται ζήτημα Βιοηθικής. Επιπλέον, τονίζεται ότι στάση της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι επιθετική και δημιουργεί εμπόδια στην εξέλιξη της επιστήμης. Ο συγκεκριμένος επιστήμονας θεωρεί ότι πολεμείται προσωπικά από την Εκκλησία. Αυτό που προξενεί ιδιαίτερη εντύπωση είναι ότι οι προβληματισμοί του γιατρού συμπίπτουν με εκείνους της Ορθόδοξης Εκκλησίας και παρ' όλο αυτά νιώθει να πολεμείται και να έχει αντίθετη άποψη από εκείνη.

ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1. *Κλωνοποίηση*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2003, σ. 12.

ΕΘΝΟΣ

1. *Έτοιμοι να «γεννήσουμε» τον πρώτο ανθρώπινο κλώνο*, Στέλιος Βογιατζάκης-συνέντευξη Παναγιώτη Ζαβού, Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 2003, σ.σ. 14- 15.
2. *Αγώνας δρόμου επιστημόνων- Διεθνής σάλος για την κλωνοποίηση του ανθρώπου*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Σάββατο 27 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.
3. *Βρετανία- «Μην προβάλλετε άλλο τους κλώνους»*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Τρίτη 20 Ιανουαρίου 2004, <http://www.ethnos.gr>.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. *Οι κλώνοι διχάζουν τον ΟΗΕ*, Επιμέλεια Μαρία Μακρίδου, Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2003, σ. 40.
2. *Κλώνος του θρυλικού «τίγρη» της Τασμανίας*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης- ένθετο «φαινόμενα»), Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. *Κλωνοποίηση: Οι επιστήμονες σε όλο τον κόσμο την αρνούνται για αναπαραγωγή- Το «όχι» της βιοηθικής*, ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ, Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003, σ. 59.
2. *Γιακούμπ: Ναι στην κλωνοποίηση για μεταμοσχεύσεις*, ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ, Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.ethnos.gr>.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

1. *Μετά το 2005 η συζήτηση για συνθήκη περί κλωνοποίησης ανθρώπου- Ηνωμένα Έθνη*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003, <http://www.rizospastis.gr>.
2. *Πυροτεχνήματα «κλωνοποιών» και νομικές «πονηριές» εταιριών- Νομιμοποίηση από την «πίσω πόρτα»*, Δέσποινα Ορφανάκη, Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, <http://www.rizospastis.gr>.
3. *Χρονικό υπαρκτών και ανύπαρκτων κλώνων*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, <http://www.rizospastis.gr>.

ΤΑ ΝΕΑ

1. *Η επιστήμη χάνει το κύρος της*, Επιμέλεια Ρούσσος Βρανάς- The New York Times των W. J. Broad και James Glanz, Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2003, σ. 57.
2. *Μασαχουσέτη- Επιχείρηση «κλώνος Νο 2»*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 2003, σ. 51.
3. *Κλώνος χωρίς... αποδείξεις*, ΚΙΤΤΥ ΞΕΝΑΚΗ, Δευτέρα 19 Ιανουαρίου 2004, σ. 70.
4. *Δρόμοι*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Τρίτη 20 Ιανουαρίου 2004, σ. 67.
5. *Βρετανία- «Μην προβάλλετε άλλο τους κλώνους»*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Τετάρτη 21 Ιανουαρίου 2004, σ. 51.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1
ΕΘΝΟΣ	3
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	3
ΤΑ ΝΕΑ	5
ΣΥΝΟΛΟ:	16

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1	-	1
ΕΘΝΟΣ	3	-	3
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2	-	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	-	2
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	1	2	3
ΤΑ ΝΕΑ	5	-	5

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΘΕΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7-11-2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΘΝΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	22/12/2003	ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ, ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΑΒΟΣ	ΔΗΜ., ΚΑΘ. ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	27/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	20/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2</i>					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	6/11/2003	ΕΠΙΜ. ΜΑΡΙΑ ΜΑΚΡΙΔΟΥ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	8/11/2003	ΕΝΘΕΤΟ «ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ»	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ: 2

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	10/11/2003	ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	7-28/12/2003	ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΙΑΛΚΕΤΣΗΣ ΜΤΦΡ. ΓΚΑΛΙΜΠΕΡΤΙ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ, ΙΤΑΛΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	25/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	25/1/2004	ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΟΡΦΑΝΑΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 5					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	13/11/2003	ΕΠΙΜ. ΡΟΥΣΟΣ ΒΡΑΝΑΣ ΜΤΦΡ. THE NEW YORK ΤΩΝ TIMES W.J. BROAD ΚΑΙ JAMES GLANZ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	17/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	19/1/2004	ΚΙΤΤΥ ΞΕΝΑΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

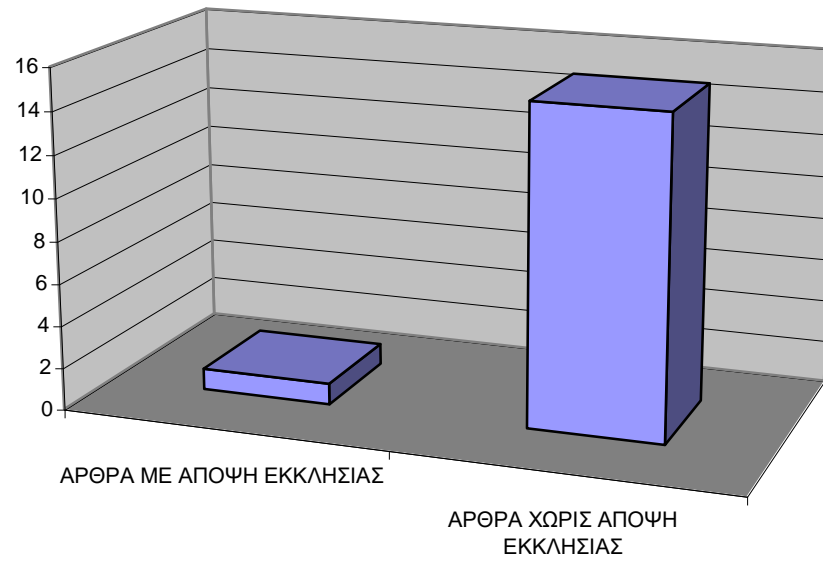
4	20/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	21/1/2004	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	1	0
ΕΘΝΟΣ	3	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	2	0
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	0
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	3	0
ΤΑ ΝΕΑ	5	0
ΣΥΝΟΛΟ:	16	1

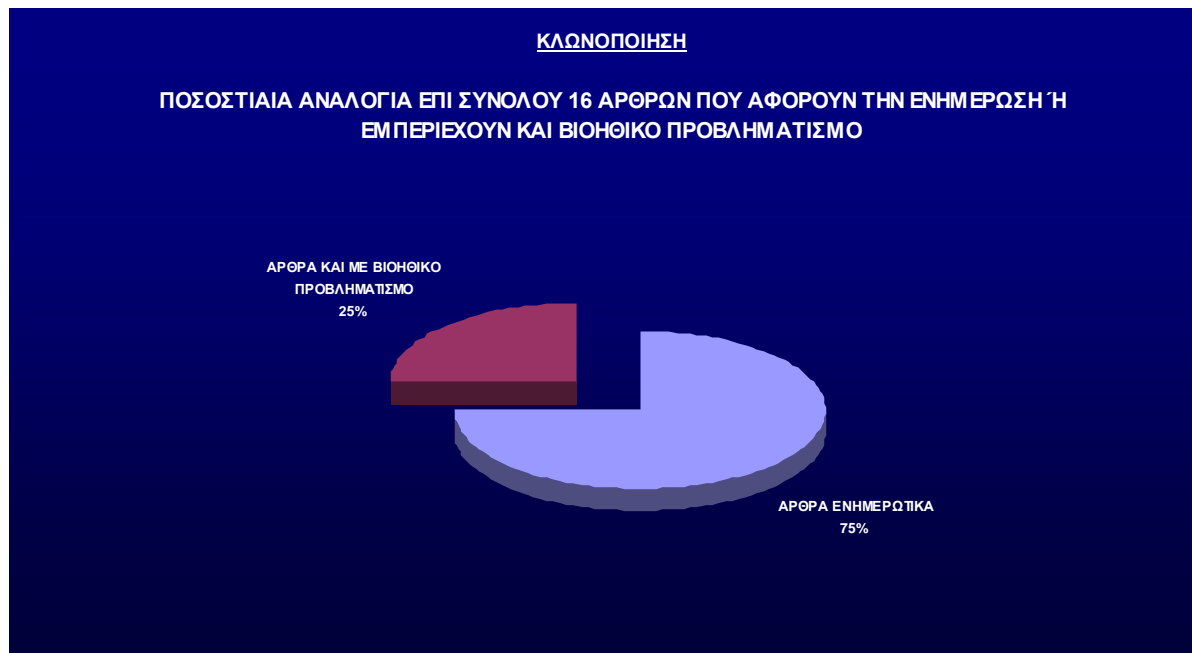
Βλέπε γράφημα 2

ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 16 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

γράφημα 3

ΣΤ. ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα των μεταλλαγμένων τροφίμων*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Σημαντική παράμετρος της βιοτεχνολογίας είναι και τα Μεταλλαγμένα τρόφιμα. Λέγοντας **ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ** εννοούμε, τα τρόφιμα εκείνα που δεν αναπτύσσονται με φυσιολογικό τρόπο, αλλά σύμφωνα με τη βούληση του καλλιεργητή. Έτσι, τη σημερινή εποχή έχουμε δει οπωροκηπευτικά με ίδιο μέγεθος, ή διαφορετική μορφή από τη φυσική (βλ. τετράγωνο καρπούζι) και άλλα.

Τα τελευταία χρόνια, με την αύξηση του καταναλωτισμού και την θεοποίηση της ύλης και ιδιαίτερα των χρημάτων, έχουν κυκλοφορήσει υποκατάστατα τροφίμων τα οποία από πλευράς υπεραξίας είναι φθηνά, από εμπορικής πλευράς σε δυσανάλογη τιμή από τα φυσικά – βιολογικά προϊόντα...Για το λόγο αυτό τα μεταλλαγμένα καλαμπόκια, ντομάτες, σόγια κτλ έχουν κάνει για τα καλά την εμφάνιση τους στα ράφια των εμπορικών καταστημάτων.

Στην έρευνα που κάνουμε, είδαμε ότι οι εφημερίδες

- Αδέσμευτος Τύπος (εκδότης Δ. Ρίζος)
- Απογευματινή
- Το Βήμα
- Το Έθνος
- Ελεύθερος Τύπος
- Ελευθεροτυπία
- Καθημερινή
- Τα Νέα
- Ριζοσπάστης
- Η Χώρα

ασχολήθηκαν με το θέμα των **ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΩΝ** κατά την περίοδο από 6 Νοέμβριου 2003 μέχρι και 29 Ιανουαρίου 2004. Ο ημερήσιος τύπος κυριάρχησε σε σχέση με τον Κυριακάτικο, εύλογα μάλιστα, αλλά υπάρχουν και εφημερίδες¹ που ασχολήθηκαν

¹ Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ

περισσότερο με το θέμα στις επιφυλλίδες της Κυριακής παρά μιας οποιασδήποτε καθημερινής μέρας.

Την περίοδο αυτή υπήρξαν δημοσιεύματα που σχετίζονται με την εισαγωγή των μεταλλαγμένων στην Ευρωπαϊκή ένωση , το μεταλλαγμένο καλαμπόκι, οι μεταλλαγμένες ντομάτες, οι κινήσεις ενημέρωσης πολιτών από διάφορες οικολογικές ομάδες ², το κλαφόν του αγελαδινού γάλατος , μεταλλαγμένα φυτοφάρμακα που ελλοχεύουν κινδύνους για τη δημόσια υγεία , αλλά δεν έλειψαν και οι *αντί-προτάσεις* για τα μεταλλαγμένα. Πολλοί απάντησαν με το σύνθημα « **ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**».

Το υλικό ήταν αρκετά μεγάλο και στο τέλος επιλέχθηκαν τα άρθρα εκείνα που σχετίζονταν άμεσα με το θέμα ή είχαν βιοηθικό προβληματισμό.

Σχολιάζοντας τους εν λόγω πίνακες με τα άρθρα βλέπουμε ότι αρκετοί από τους δημοσιογράφους παρουσιάζουν το συγκεκριμένο θέμα ανώνυμα, χωρίς να λείπουν άρθρα από ειδικούς επιστήμονες (καθηγητές πανεπιστημίου , γιατρούς). Αξιοπρόσεχτο είναι ότι δημοσιογράφοι απλοί που γνωρίζουν το θέμα χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις , συμβουλευούν ή γράφουν και τη δική τους άποψη για την ενημέρωση των αναγνωστών. Οι περισσότεροι πάντως ασχολούνται με το θέμα γιατί είναι επίκαιρο και συνεπώς «πουλάει». Επίσης, ενημερώνουν ή και συμβουλευούν ακόμα τους πολίτες για το καλό τους , με τον καλύτερο δυνατό και αντικειμενικό τρόπο, χωρίς **λογοκρισία ή διαποτισμούς**.

Οι δημοσιογράφοι – αρθρογράφοι **Κώστας Μοσχονάς** (Ελευθεροτυπία), **Τέτη Σαραντοπούλου** (Απογευματινή) και **Γ. Φυντικάκης** (Τα Νέα), είναι ειδικευμένοι στα ρεπορτάζ με τα μεταλλαγμένα και έχουν τις περισσότερες δημοσιεύσεις. Κρίνοντας το έργο τους θα λέγαμε ότι υπηρετούν σωστά το «λειτουργήμα της δημοσιογραφίας» βάζοντας σε προτεραιότητα το καλό του κάθε ανθρώπου και δε συντάσσονται με τις επιταγές που δίνει κάθε «ισχυρός»³.

² GREENPEACE και ένα σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης στο Βόλο (3^ο Ενιαίο Λύκειο Βόλου).

³ Παραλληλίζουμε την άποψη αυτή με το δημοσίευμα «Πιέσεις από το λόμπι των μεταλλαγμένων για το καλαμπόκι BT-11» (Τα Νέα, του Γ. Φυντικάκη, 1/12/2003, σ. Ν14, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο). Δηλαδή, οι Η.Π.Α. πιέζουν για να δεχθούν το καλαμπόκι την Κομισιόν και άλλες χώρες , που κάποια στιγμή θα υποκύψουν... Ενώ οι δημοσιογράφοι , εδώ στην Ελλάδα, δεν υποκύπτουν πουθενά και κάνουν σωστά το λειτουργήμα τους.

Στο σημείο αυτό , θα πρέπει να σημειώσουμε ότι πουθενά δεν αναφέρεται επίσημη αντίδραση για το θέμα των **ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΩΝ** από την **Επίσημη Ορθόδοξη Εκκλησία** (Ι.Σ.Ι. ή Δ.Ι.Σ.), ενώ σχεδόν καθημερινά υπάρχει από ένα άρθρο που σχετίζεται με το θέμα αυτό σε κάθε εφημερίδα που κυκλοφορεί. Με τον τρόπο αυτό, φαίνεται σαν η Επίσημη Ορθόδοξη Εκκλησία να απέχει από την πραγματικότητα και ότι δε σχετίζεται με τα καθημερινά προβλήματα του ανθρώπου, αλλά με «έξω-γήινα», δίνοντας τροφή στους πολέμιους και αιρετικούς να λένε διάφορα...

Η αδρανής στάση της Εκκλησίας όμως δυσκολεύει τα πράγματα για τους πιστούς γιατί δε μπορεί να τον οδηγήσει σε ένα θετικό η αρνητικό συμπέρασμα σε σχέση με τη βιοτεχνολογία. Ενώ αν υπήρχε θέση τα πράγματα θα ήταν εντελώς διαφορετικά .

Ολοκληρώνοντας το θέμα των μεταλλαγμένων , θα λέγαμε ότι χρειάζεται αρκετή ενημέρωση ο καταναλωτής από ειδικούς και φυσικά από την ίδια την πολιτεία. Όλοι πάντως γνωρίζουν , ότι τα βιολογικά προϊόντα είναι αυτά που έχουν θέση στο τραπέζι μας, και ότι θα πρέπει να είναι η απάντηση σε αυτούς που θέλουν να επιβάλλουν τα μεταλλαγμένα , ως τρόπο ζωής...

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

- Από την εφημερίδα «**ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ**» του Δημήτρη Ρίζου :
 1. «**Ερώτηση στη Βουλή για τα μεταλλαγμένα προϊόντα**», δεν αναφέρεται, Σάββατο 6 Δεκεμβρίου 2003 ,σ.5.
 2. «**Φρένο στα μεταλλαγμένα,**», του Ε.Π., Αριθ. φύλλου 292(453).

- Από την εφημερίδα «**ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ**»:

1. «*Καφές, λάδι, κρασί και κόκα κόλα βιολογική*», της Βίκυς Σαμαρά, Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003 ,σ.21.
2. «*Το ... καλαμπόκι σταμάτησε την είσοδο των μεταλλαγμένων*», της Τέτης Σαραντοπούλου, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 ,σ.20,Αρ.φ. 16225.
3. «*Παράθυρο Δρυ στα μεταλλαγμένα*», δεν αναφέρεται, Σάββατο 6 Δεκεμβρίου 2003 , σ.27, Αρ.φ.16250.

➤ Από την εφημερίδα «**ΤΟ ΒΗΜΑ**»:

1. «*Έλεγχοι για το κλοφέν μετά τις αποκαλύψεις*», της Παναγιώτας Μπίτσικα, Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 , σ.Α3, Αρ.φ.14009.
2. «*Πόσο καθαρό μπορεί να είναι το πιάτο μας*», δεν αναφέρεται, Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 ,ΒΗΜΑΣCIENCE σσ.4-5, Αρ.φ.14035.
3. «*Ο πόλεμος για τα βιολογικά προϊόντα*», της Θεοδώρας Τσώλη, Κυριακή 7 Δεκεμβρίου 2003 , ΒΗΜΑΣCIENCE σ.1, Αρφ. 14035.

➤ Από την εφημερίδα «**ΤΟ ΕΘΝΟΣ**»:

1. «*Για το “πράσινο φως” της Ε.Ε. στις γενετικά τροποποιημένες φυτικές ποικιλίες*», δεν αναφέρεται , Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 , ΕΘΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Αρ.φ.6673.
2. «*“Πράσινο φως” από Ε.Ε. αντιδράσεις από καταναλωτές*» , δεν αναφέρεται , Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 , ΕΘΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ σ.28, Αρ.φ. 6673.
3. «*Η Κομισιόν ανοίγει παράθυρο στα μεταλλαγμένα*», δεν αναφέρεται , Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003 , Αρ.φ.6675.
4. «*“Τροφή” διχόνοιας στην Ε.Ε. τα μεταλλαγμένα*»,Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 , του Γ. Δαράτου, Αρ.φ.6676.
5. «*Έλλειψη ελέγχου επιδημιών από τρόφιμα*», δεν αναφέρεται , Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003 , Αρ.φ.6691.

6. *«Κομισιόν: Αναβολή για μεταλλαγμένο καλαμπόκι»*, δεν αναφέρεται , Δευτέρα 19 Ιανουαρίου 2004 , Αρ.φ.6727.
7. *«Μπλόκο στην απειλή»*, του Γ. Παπαδάτου, Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2004 , σ.16, Αρ.φ.6736.

➤ Από την εφημερίδα **«ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ»**:

1. *«Μεταλλαγμένα; Όχι, ευχαριστώ»*, του Αλέξανδρου Θεολόγου, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004 ,σ.21.
2. *«Η “αλλαγή” φέρνει και τα μεταλλαγμένα»*, του Μιχάλη Βουτσαδάκη, Δευτέρα 26 Ιανουαρίου 2004 , σ.62.
3. *«Πιο κοντά στην Ε.Ε. τα μεταλλαγμένα τρόφιμα»*, του Νίκου Μπέλλου, Πέμπτη 29 Ιανουαρίου 2004 ,σ.42.

➤ Από την εφημερίδα **«ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ»**:

1. *«Άδεια στα μεταλλαγμένα δίνει η Ε.Ε.»* , του Κώστα Μοσχονά, Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
2. *«Περιβαλλοντικές οργανώσεις»*, του Φ.Κ., Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
3. *«Και περιβαλλοντική βόμβα»*, δεν αναφέρεται, Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
4. *«Ντομάτα θηρίο!»*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
5. *«Μεταλλαγμένα Στόπ»*, του Κώστα Μοσχονά, Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2003 .
6. *«Η Ελλάδα ελεύθερη ζώνη από τα μεταλλαγμένα»*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.

7. «*Η απολογία της πολυεθνικής*», του Μανώλη Ανδριωτάκη, Σάββατο 6 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
8. «*Δεν θέλουν μεταλλαγμένα στην Κρήτη*», δεν αναφέρεται, Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
9. «*Το καρτέλ των μεταλλαγμένων*», του Μπ.Μιχ., Σάββατο 10 Ιανουαρίου 2004, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
10. «*Κραυγή για τα μεταλλαγμένα*», δεν αναφέρεται, Παρασκευή 16 Ιανουαρίου 2004, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.
11. «*Γκρινίσις: 9 νομαρχίες “εξόρισαν” τα μεταλλαγμένα*», δεν αναφέρεται, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.enet.gr.

➤ Από την εφημερίδα «**Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**»:

1. «*Μια θαυμαστή πρωτοβουλία έχουν πάρει (...)του 3^{ου} Ενιαίου Λυκείου Βόλου(..)εναντίον της καλλιέργειας μεταλλαγμένων στην Ελλάδα*», δεν αναφέρεται , Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003 .
2. «*Αναβάλλεται η ψηφοφορία για τα μεταλλαγμένα*», δεν αναφέρεται, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 .
3. «*Στη γιορτή των βιολογικών προϊόντων*», δεν αναφέρεται, Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003.

➤ Από την εφημερίδα «**ΤΑ ΝΕΑ**»:

1. «*Συμμαχία κατά των μεταλλαγμένων*», του Γεώργιου Αγγελόπουλου, Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2003, σ.49.
2. «*Μεσαίονας των Οικολόγων*», LA STAMPA , Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 , σ. N06 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.

3. «**Φέρνουν άρον άρον τα μεταλλαγμένα στην Ευρώπη**», του Γ. Φυντικάκη, Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003 ,σ.14.
4. «**Πάγος στα μεταλλαγμένα**», του Γ. Φυντικάκη, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 , σ.Ν 12, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
5. «**Θέλουν να χρησιμοποιούν φυτοφάρμακο που βλάπτει το όζον**», του Andrew C. Revkin (από την εφημερίδα The New York Times), Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 .
6. «**Δρόμοι**» , του Ρούσσου Βράνα, Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2003, σ.Ν58, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
7. «**Μεταλλαγμένο καλαμπόκι... 4000 ετών**», δεν αναφέρεται, 14/11/2003, σ.62.
8. «**Αιχμές**», της Χριστίνας Παπανικολάου (ιατρού – βιοπαθολόγου), Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2003, σ.Ν17, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
9. «**Μεταλλαγμένα στο πιάτο μας...**», του Στέλιου Βραδέλη, Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2003, σ.Ν17, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
10. «**Πιέσεις από το λόμπι των μεταλλαγμένων για το καλαμπόκι BT-11**», του Γ. Φυντικάκη, Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2003, σ.Ν14, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
11. «**Μεταλλαγμένο καλαμπόκι**», δεν αναφέρεται , Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003 , σ.Ν65, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
12. «**Τα μεταλλαγμένα... μπήκαν στη σειρά**», του Γ. Φυντικάκη , Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2003, σ.62.
13. «**Στην... ουρά για το πράσινο φως 29 μεταλλαγμένα προϊόντα**», του Γ. Φυντικάκη, Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2003 , σ.Ν16, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.
14. «**Στην πόρτα μας 22 μεταλλαγμένα**», του Γ. Φυντικάκη , Σάββατο 6 Δεκεμβρίου 2003 , σ. Ν15, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.

15. «**ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ : Μέτωπο κατά μεταλλαγμένων**», του Γ. Φουντικάκη, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004 , σ.Ν18, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.

16. «**Εμφύλιος για τα μεταλλαγμένα**», του Γ. Βουνάτσου, Πέμπτη 29 Ιανουαρίου 2004 , σ.Ν 53, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.tanea.gr.

➤ Από την εφημερίδα «**ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ**»:

1. «**Το ‘να χέρι νίβει τα ‘άλλο...**», δεν αναφέρεται, Σάββατο 22 Νοεμβρίου 2003, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

2. «**ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ: θα αργήσει λίγο το επίσημο... σερβίρισμα**», δεν αναφέρεται, Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

3. «**Λαϊκή συσπείρωση κατά της μεταλλαγμένης απειλής**» (συνέντευξη Τύπου ευρωβουλευτή Γ. Πατάκη), δεν αναφέρεται, Τετάρτη 24 Δεκεμβρίου 2003, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

4. «**Η θέση του Κ.Κ.Ε.**», δεν αναφέρεται, Τετάρτη 24 Δεκεμβρίου 2003, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

5. «**Η υποκρισία του ΣΥΝ...**», δεν αναφέρεται, Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2003 , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

6. «**Και η θέση του Κ.Κ.Ε.**», δεν αναφέρεται, Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2003, από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

7. «**Οι μεταλλαγμένοι του ΣΥΝ...**», δεν αναφέρεται , Τρίτη 13 Ιανουαρίου 2004, , από την ιστοσελίδα της εφημερίδας στο διαδύκτιο (internet) στο www.rizospastis.gr.

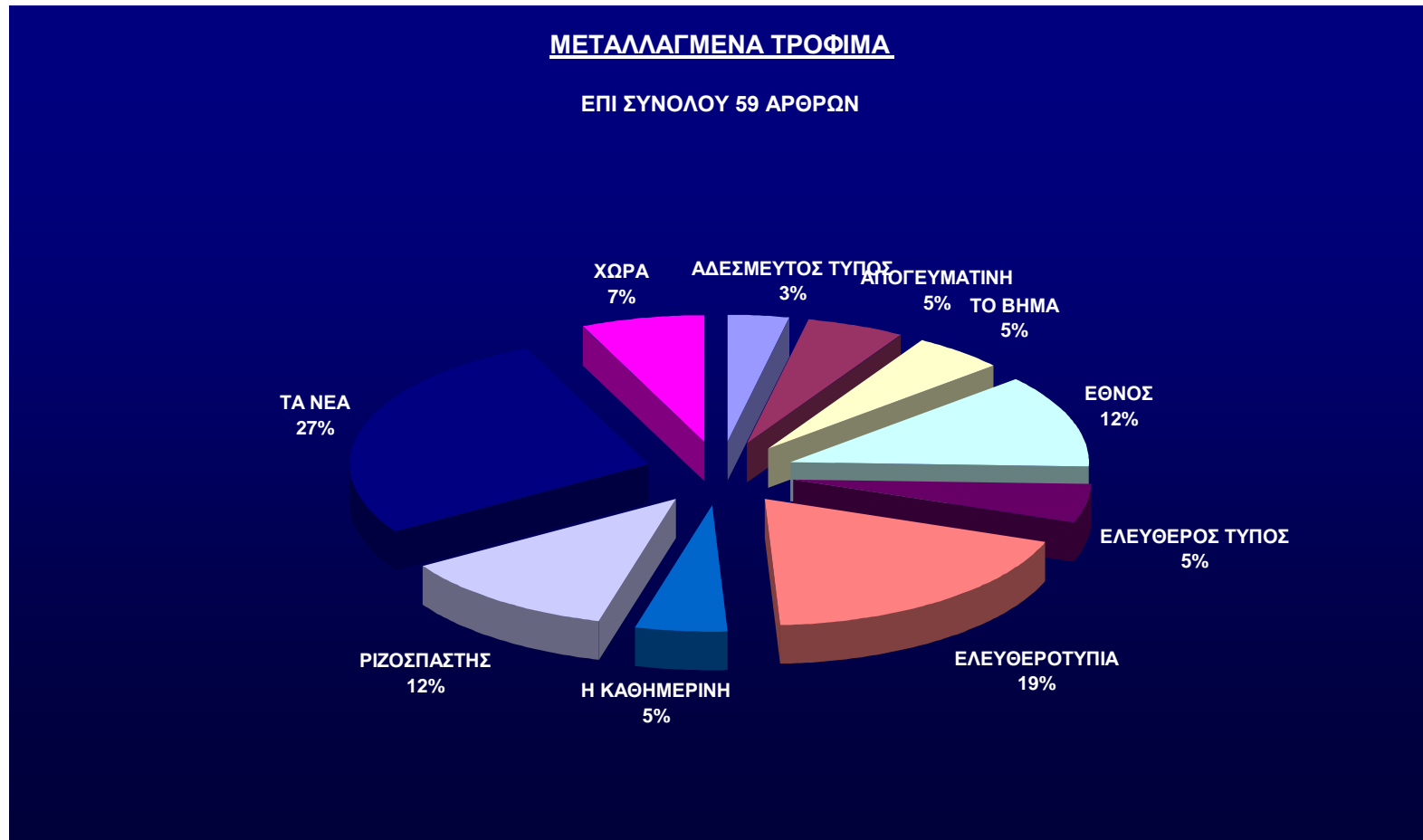
➤ Από την εφημερίδα «**Η ΧΩΡΑ**»:

1. «**Ανησυχία για το κλοφέν στο αγελαδινό γάλα**», δεν αναφέρεται, Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2003 ,σ.23.

2. «*Μια μεγάλη γιορτή της οικολογικής γεωργίας*», δεν αναφέρεται, Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2003,σ.Β25,Αρ.φ.192.
3. «*Μεταλλαγμένα προ των πυλών της ευρωζώνης*», δεν αναφέρεται , Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2003 ,σ.52,Αρ.φ.1114.
4. «*Καμπανάκι για τα μεταλλαγμένα στην Ε.Ε. από την Greenpeace*», δεν αναφέρεται, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003 ,σ.20,Αρ.φ.111

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	2
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	3
ΤΟ ΒΗΜΑ	3
ΤΟ ΕΘΝΟΣ	7
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	3
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	11
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	3
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	7
ΤΑ ΝΕΑ	16
Η ΧΩΡΑ	4
ΣΥΝΟΛΟ:	59

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	1	1	2
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	3	-	3
ΤΟ ΒΗΜΑ	1	2	3
ΙΟ ΕΘΝΟΣ	7	-	7
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	3	-	3
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	11	-	11
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	3	-	3
ΤΑ ΝΕΑ	13	3	16
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	7	-	7
Η ΧΩΡΑ	3	1	4

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	6/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	ΑΡ.ΦΥΛΛΟΥ292(453) ΤΟΥ ΡΙΖΟΥ	Ε.Π.	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	8/11/2003	ΒΙΚΥ ΣΑΜΑΡΑ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	11/11/2003	ΤΕΤ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	6/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΟ ΒΗΜΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	Π. ΜΠΙΤΣΙΚΑ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	7/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	7/12/2003	ΘΕΟΔ. ΤΣΩΛΗ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 7

<i>A/A</i>	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	10/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	11/11/2003	Γ. ΔΑΡΑΤΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	28/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	19/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
7	24/1/2004	Γ.ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	23/1/2004	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	26/1/2004	Μ. ΒΟΥΤΣΑΔΑΚΗ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	29/1/2004	ΝΙΚ. ΜΠΕΛΛΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

8	18/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 11					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	<i>ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ</i>	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	10/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	11/11/2003	Φ.Κ.	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	20/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	5/12/2003	ΗΡ. ΑΝΔΥΡΑΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	9/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	12/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
7	16/12/2003	Μ. ΑΝΔΡΥΩΤΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

9	10/1/2004	ΜΠ.ΜΙΧ.	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
10	16/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
11	23/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3

Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	8/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	11/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	15/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 16					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	5/11/2003	Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	7/11/2003	Μτφρ από LA STAMPA	ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	10/11/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	11/11/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	11/11/2003	The NEW YORK TIMES του ANDR. REVKIN	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

6	13/11/2003	ΡΟΥΣΣΟΣ ΒΡΑΝΑΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	14/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
8	25/11/2003	ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΡΑΔΕΛΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	25/11/2003	ΧΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΓΙΑΤΡΟΣ ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
10	1/12/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
11	5/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
12	9/12/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
13	12/12/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

14	16/12/2003	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
15	23/1/2004	Γ. ΦΥΝΤΙΚΑΚΗΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
16	29/1/2004	Γ. ΒΟΥΝΑΤΣΟΣ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

5	31/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 7					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	22/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	9/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	24/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	24/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	31/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
7	13/1/2004	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

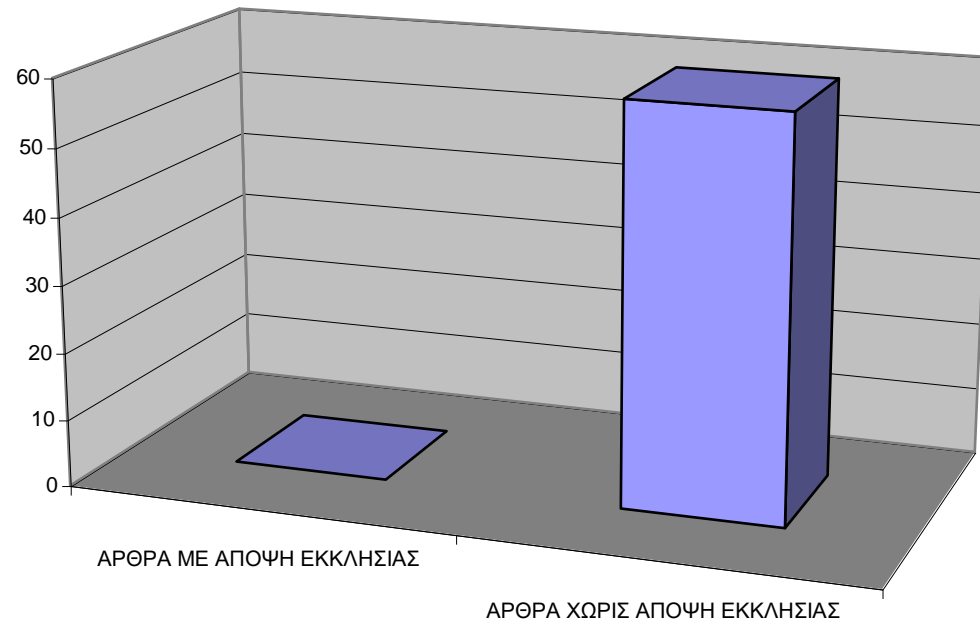
Η ΧΩΡΑ					
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 4					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	7/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	9/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	10/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	11/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΑΡΘΡ/ΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ	-
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	-
ΤΟ ΒΗΜΑ	-
ΤΟ ΕΘΝΟΣ	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	-
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	-
ΤΑ ΝΕΑ	-
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	-
Η ΧΩΡΑ	-
ΣΥΝΟΛΟ:	0

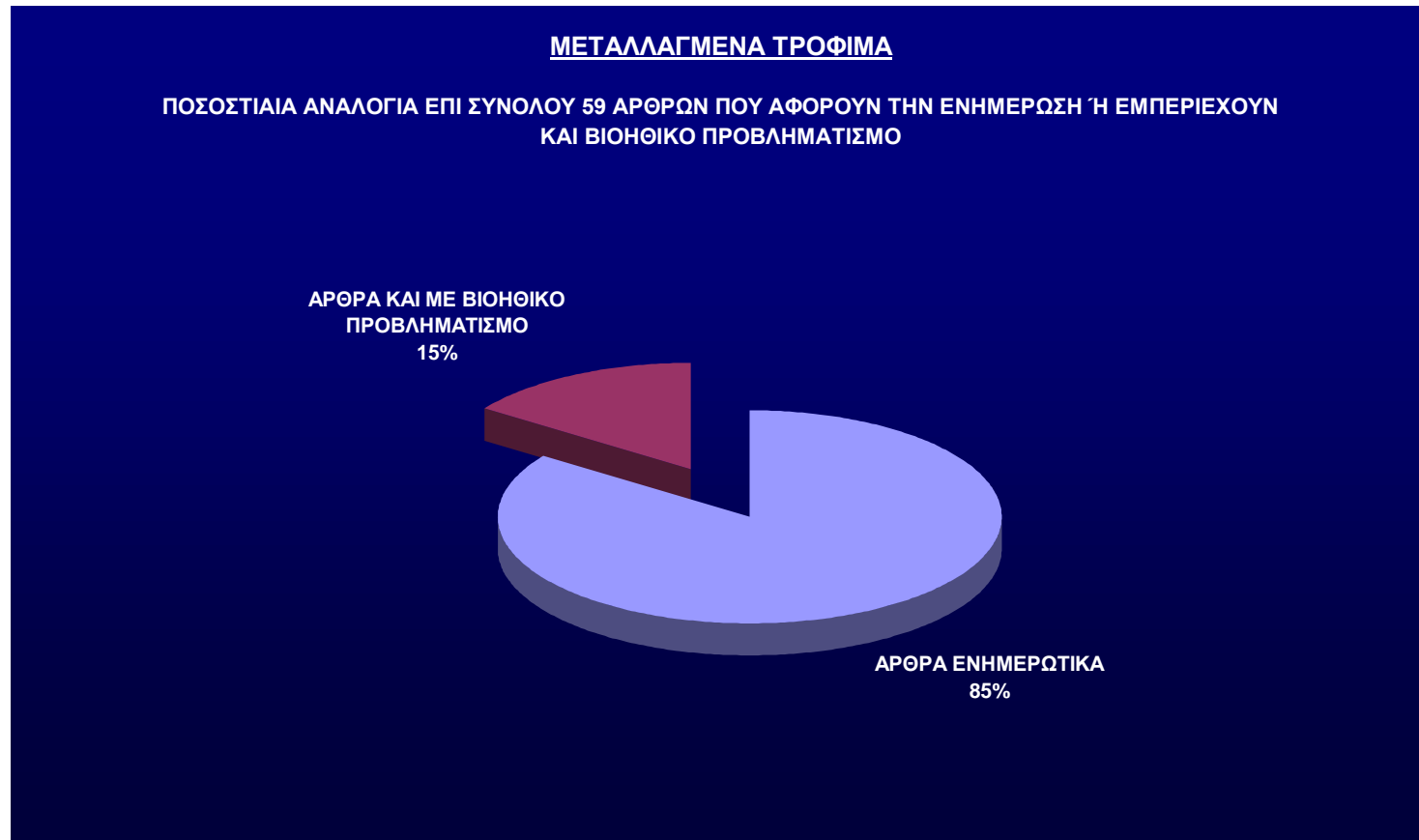
Βλέπε γράφημα 2

ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 59 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

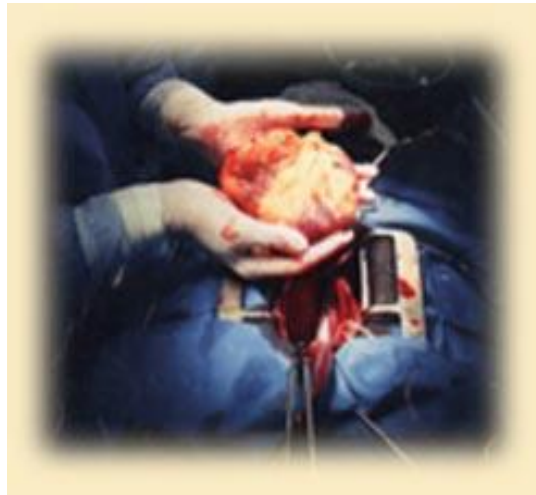

γράφημα 3

Z. ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα των μεταμοσχεύσεων*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

Τα αποτελέσματα της έρευνας γύρω από το θέμα των μεταμοσχεύσεων παρουσιάστηκαν ύστερα από τη συγκέντρωση υλικού από τις εξής εφημερίδες:

- Αδέσμευτος Τύπος
- Απογευματινή
- Έθνος
- Ελεύθερος Τύπος
- Ελευθεροτυπία
- Η Καθημερινή
- Η Χώρα
- Τα Νέα
- Το Βήμα

Η έρευνα μας πραγματοποιήθηκε από 6/11/2003 έως 29/1/2004. Τα άρθρα έχουν παρθεί και από ημερήσιο και κυριακάτικο τύπο, όπως παρουσιάζεται στους πίνακες. Παρατηρήσαμε ότι συνήθως, για τους δημοσιογράφους που ασχολούνται με το θέμα των μεταμοσχεύσεων, δεν αναφέρεται αν έχουν ειδικές γνώσεις πάνω στο θέμα.

Πιο συγκεκριμένα, το θέμα των μεταμοσχεύσεων είναι ένα θέμα πολυδιάστατο. Έχει απασχολήσει αρκετά τον καθημερινό τύπο με εκτενή άρθρα. Σύμφωνα με την εργασία που μας ανατέθηκε παρατηρήσαμε πως το θέμα των μεταμοσχεύσεων προκαλεί αρκετούς προβληματισμούς. Για παράδειγμα υπάρχουν τόσοι πολλοί άνθρωποι οι οποίοι έχουν ανάγκη από κάποιο μόσχευμα και δυστυχώς μπορεί να περιμένουν και χρόνια. «Αν και η ιδέα των μεταμοσχεύσεων ξεκίνησε ουσιαστικά από την ελληνική μυθολογία, στη χώρα μας σήμερα η κατάσταση είναι αποθαρρυντική λόγω έλλειψης δοτών.»⁴ Υπάρχει δηλαδή έλλειψη δωρητών οργάνων και συγκεκριμένα στην Ελλάδα παραμένει εξαιρετικά χαμηλός, καθώς τα προσφερόμενα μόσχευμα είναι μόλις τέσσερα ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Βέβαια, τα τελευταία χρόνια η στάση των Ελλήνων δείχνει να αλλάζει και

⁴ Ι.Παπαδημητρίου,καθηγητής χειρουργικής του πανεπιστημίου Αθηνών, Ελεύθερος Τύπος 15/11/2003,σ.17.

αυξάνεται ο αριθμός των ανθρώπων που θέλουν να γίνουν δωρητές οργάνων μετά θάνατον.⁵ «...πέρυσι έγιναν 163 μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων από νεκρούς δότες-ένας αριθμός αυξημένος κατά 19% σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2002.»⁶ Έτσι, καθώς η τεχνολογία αναπτύσσεται, αρκετοί επιστήμονες που ασχολούνται με το θέμα των μεταμοσχεύσεων έχουν αρχίσει να εφαρμόζουν και νέες επαναστατικές μεθόδους, όπως τη λεγόμενη «γέφυρα προς μεταμόσχευση», δηλαδή τη χρήση της αντλίας για μερικούς μήνες ωσότου βρεθεί το κατάλληλο μόσχευμα. «Ήδη στο Ωνάσειο προγραμματίζεται εμφύτευση μηχανικής καρδιάς»⁷ γεγονός πολύ σημαντικό για τους ασθενείς.

Επίσης, ένα θέμα που απασχολεί τον Τύπο είναι οι παράνομες μεταμοσχεύσεις. «... τα μοσχεύματα προέρχονται από ανήλικους μετανάστες από τα Βαλκάνια και το Αφγανιστάν και καταλήγουν σε εύπορους Γερμανούς...»⁸

«...θύμα συμμορίας ζει μ'ένα νεφρό.»⁹

«...ο πρώην υφυπουργός Χρήστος Θεοδώρου ανέλαμβανε παντός είδους υποθέσεις...μέχρι και εξεύρεση μοσχευμάτων.»¹⁰

«...απαγάγουν παιδιά και τα αφήνουν αργότερα σακατεμένα στους δρόμους, αφού τους έχουν αφαιρέσει το ένα νεφρό ή ένα κομμάτι από το συκώτι τους»¹¹

«...περιστατικά άδειων πεταμένων πτωμάτων που τους είχαν αφαιρεθεί όλα τα εσωτερικά όργανα, ακόμα κι ο εγκέφαλος.»¹²

Μιλούν για πωλήσεις οργάνων ακόμα και από το ίντερνετ,¹³ και αναφέρονται σε μια συζήτηση του Βρετανικού Ιατρικού Συλλόγου για τη νομιμοποίηση της αγοραπωλησίας οργάνων προς μεταμόσχευση «...σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η παράνομη εμπορία αλλά και η απελπιστική έλλειψη οργάνων.»¹⁴

Πολλά άρθρα μιλούν επίσης για:

⁵ Τα Νέα, 24/1/2004, σ.27

⁶ Τα Νέα, 24/1/2004, σ.27

⁷ Τα Νέα, 19/11/2003,σ.12.

⁸ Ελεύθερος Τύπος, 17/11/2003,σ. 22

⁹ Αδέσμευτος Τύπος (Ρίζου) 9/11/2003

¹⁰ Απογευματινή, 10/11/2003.

¹¹ Αδέσμευτος Τύπος (Ρίζου) 9/11/2003.

¹² Αδέσμευτος Τύπος (Ρίζου) 9/11/2003

¹³ Έθνος, 5/12/2003

¹⁴ Τα Νέα, 5/12/2003, σ.64

- Μεταμόσχευση προσώπου¹⁵
- Φακό (μηχανικής) επαφής¹⁶
- Μεταμόσχευση κερατοειδούς¹⁷
- Μεταμόσχευση μυελού των οστών¹⁸
- Εμφύτευση πλαστικής σφεντόνας που τεντώνει το δέρμα¹⁹
- Θεραπεία με κύτταρα²⁰

Από την άλλη όμως πλευρά, δημιουργούνται κάποια βιοηθικά διλήματα γύρω από τις μεταμοσχεύσεις. Όπως αναφέρεται για τη μεταμόσχευση προσώπου: «...σε επικίνδυνα παιχνίδια, που ζωντανεύουν ανατριχιαστικά χολιγουντιανά πλάνα, προχωρούν οι επιστήμονες.»²¹ Σύμφωνα με τον Κάμπελ, το σώμα μας δεν είναι στοιχείο ιδιοκτησίας όπως είναι το σπίτι μας. «Είμαστε το σώμα μας και γι' αυτό δεν είναι σωστό ένας νόμος να το αντιμετωπίζει σαν εμπορεύσιμο είδος.»²²

Επομένως οι μεταμοσχεύσεις είναι ένα θέμα πολύπλευρο και είναι ανάγκη να μελετηθούν τα δεδομένα, στατιστικά και θεωρητικά για να έχουμε μια σφαιρική και ολοκληρωμένη άποψη πάνω σε αυτό.

¹⁵ Η Καθημερινή 12/11/2003

¹⁶ Τα Νέα, 27/12/2003, σ.78

¹⁷ Απογευματινή, 5/12/2003

¹⁸ Απογευματινή, 11/11/2003, σ.21

¹⁹ Έθνος, 20/11/2003

²⁰ Έθνος, 8/11/2003

²¹ Ελεύθερος Τύπος, 12/11/2003

²² Τα Νέα 5/12/2003

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)

1. *Θύμα συμμορίας ζει μ'ένα νεφρό!*, Μαρκοπούλου Μαρίας, Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2003, σ.3.
2. *«Έλαβε» θάνατο δίνει...ζωή*, Σπυροπούλου Γιώργου, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003.
3. *Στον αέρα οι μεταμοσχεύσεις*, Μυλωνά Τάνιας, Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2003.

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1. *Πρότυπο ο βουλευτής... Καλοχαιρέτας για τον Χρήστο Θεοδώρου*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003, σ. 20.
2. *Θεραπεία με μεταμόσχευση του μυελού των οστών*, Σταθάκου Αιμιλίας, Τρίτη 11 Νοεμβρίου 2003, σ. 21.
3. *Λάθος διαχωρισμός για τις μεταμοσχεύσεις*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 14 Νοεμβρίου 2003, σ.20.
4. *Μεταμόσχευση κερατοειδούς στη Θεσσαλονίκη*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003, σ. 20.
5. *Δώρα ζωής*, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, σ.18.
6. *Μειωμένη η προσφορά δωρεάς οργάνων στην Ελλάδα*, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, σ.44.

ΕΘΝΟΣ

1. *Θεραπεία με κύτταρα*, δεν αναφέρεται, Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2003.
2. *Πρόσωπο από νεκρό*, Αγγελίνη Μίνας, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003.

3. *Πηγή ζωής το αίμα του ομφάλιου λώρου*, Ζιώζιου Μαρίνας, Κυριακή 16 Νοεμβρίου 2003, σ.39.
4. *Πήρε πίσω μια... καρδιά*, Καραγιώργου Δ., Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2003.
5. *«Σφεντόνα» νεότητας*, Αγγελίνη Μίνας, Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2003.
6. *Πώληση νεφρού στο ίντερνετ*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003.
7. *Νοσούν οι μεταμοσχεύσεις*, Καραγιώργου Δ., Δευτέρα 15 Δεκεμβρίου 2003.
8. *Λείπουν οι δωρητές*, δεν αναφέρεται, Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2003.
9. *Νιώθω πλέον τους δωρητές ως συγγενείς*, Κρητικού Γιάννη, Κυριακή 21 Δεκεμβρίου 2003, σ.44.
10. *Μετά τη μεταμόσχευση γλώσσας έτοιμοι τώρα για το πρόσωπο*, δεν αναφέρεται, Σάββατο 27 Δεκεμβρίου 2003.
11. *Κάθε δωρο πρέπει να φορτίζει τη ζωή του*, Κρητικού Γιάννη, Κυριακή 11 Ιανουαρίου 2004, σ.40.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

1. *Με το πρόσωπο ενός άλλου*, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003.
2. *Τι πρέπει να γνωρίζουμε για τις μεταμοσχεύσεις*, Παπαδημητρίου Γιάννης, Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003, σ.16-20.
3. *Με ένα τους νεφρό πληρώνουν τ'όνειρο*, Μακρίδου Μαρίας, Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2003, σ. 22.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

1. *SOS για την έλλειψη δωρητών οργάνων στην Ελλάδα*, Νέτα Σοφίας, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.enet.gr>
2. *Ζωή μετά το θάνατο της 34χρονης Λαρισαίας*, δεν αναφέρεται, Τρίτη 30 Δεκεμβρίου 2003, <http://www.enet.gr>

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

1. *Ετοιμάζεται μεταμόσχευση προσώπου από νεκρό δότη, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003, σ. 21.*

ΤΑ ΝΕΑ

1. *Κέρδισε ζωή με τεχνητή γέφυρα σπηλαίας, Κουκλάκη Δέσποινα, Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2003, σ.12.*
2. *Θεραπεύονται δύο στα τρία παιδιά με καρκίνο, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2003, σ. 12.*
3. *Μεγάλη βραδιά με τιμητικές διακρίσεις και «Ελπίδα», δεν αναφέρεται, Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2003, σ. 51.*
4. *Διάλογος για την αγορά οργάνων, Βρανά Ρούσσου, Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2003, σ. 64.*
5. *Έδωσε ζωή σε 4 ανθρώπους, δεν αναφέρεται, Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου 2003, σ. 55.*
6. *Μεταμοσχεύσεις, Δαμιανίδη Άννας, Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου 2003, σ. 56.*
7. *Φακός... (μηχανικής) επαφής, Κρίκη Στ. και Ελευθεριάδου Εύης, Σάββατο 27 Δεκεμβρίου 2003, σ. 78.*
8. *Ρεκόρ μεταμοσχεύσεων στην Ελλάδα, Τσουλέα Ρούλας, Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2004, σ. 27.*

ΤΟ ΒΗΜΑ

1. *Θέμα (λίγου) χρόνου η πρώτη μεταμόσχευση προσώπου από νεκρό δότη, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003.*
2. *Αντιμετωπίζεται ο καρκίνος στην παιδική ηλικία, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2003.*

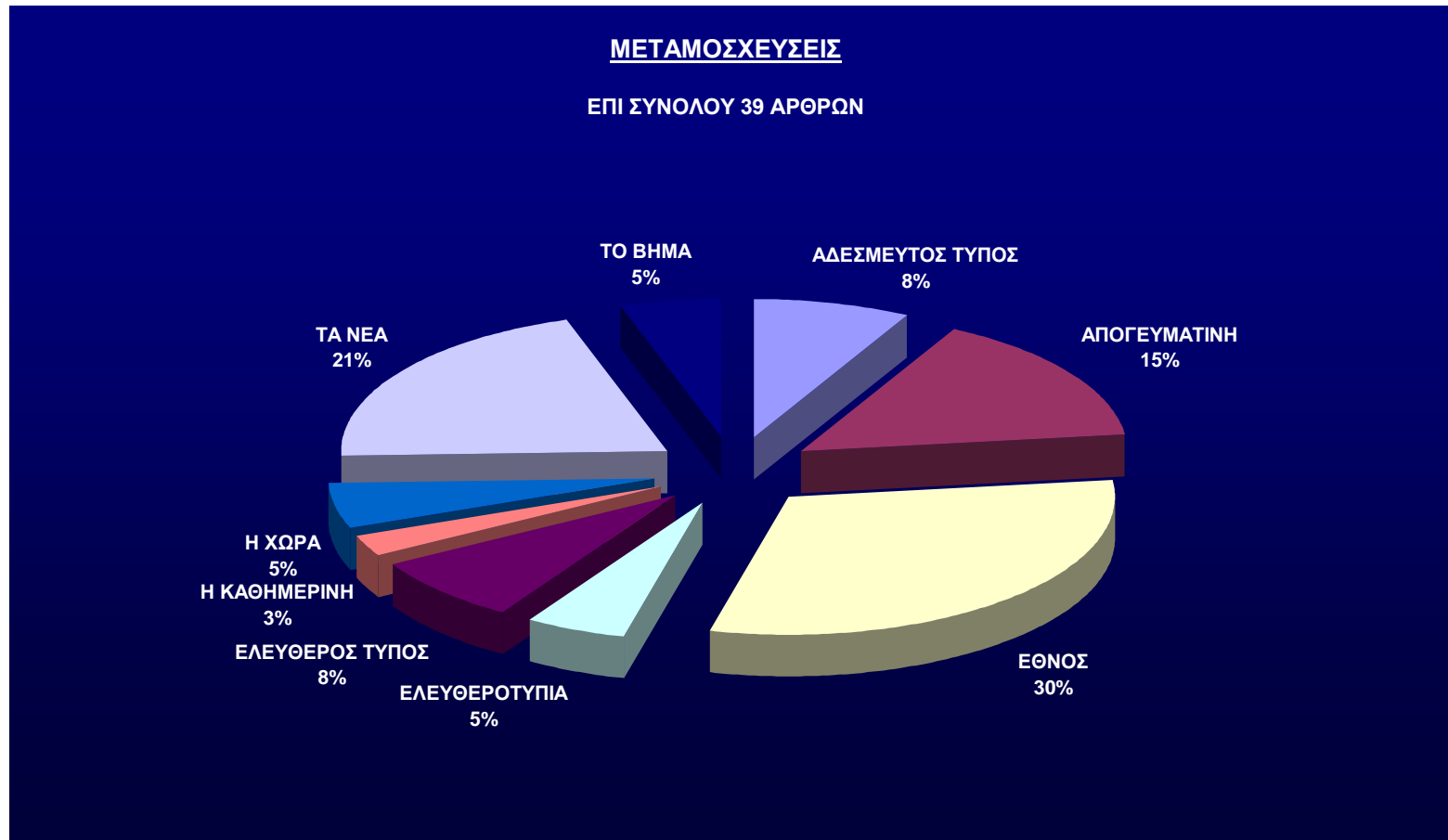
ΧΩΡΑ

1. *Έρευνες για απόλυτα επιτυχείς μεταμοσχεύσεις*, Καρρά Μαρίας, Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2003, σ. 31

Εφικτή είναι η μεταμόσχευση προσώπου, δεν αναφέρεται, Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)	3
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	6
ΕΘΝΟΣ	12
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	3
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	1
ΤΑ ΝΕΑ	8
ΤΟ ΒΗΜΑ	2
ΧΩΡΑ	2
ΣΥΝΟΛΟ:	39

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

<i>ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ</i>	<i>ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ</i>	<i>ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)	2	1	3
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	6	-	6
ΕΘΝΟΣ	9	3	12
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	-	2
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	3	-	3
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	1	-	1
ΤΑ ΝΕΑ	8	-	8
ΤΟ ΒΗΜΑ	2	-	2
ΧΩΡΑ	1	1	2

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)**ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3**

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	9/11/2003	Μ.ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	17/11/2003	Τ.ΜΥΛΩΝΑ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	10/12/2003	Γ.ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 6</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	10/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	11/11/2003	Α.ΣΤΑΘΑΚΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
3	14/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	5/12/2003	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	10/12/2003	>>	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

6	10/12/2003	>>	>>	NAI	NAI
---	------------	----	----	-----	-----

ΕΘΝΟΣ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 12</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	8/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	12/11/2003	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	16/11/2003	Μ.ΖΙΩΖΙΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	19/11/2003	Δ.ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	20/11/2003	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	5/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
7	12/12/2003	>>	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
8	15/12/2003	Δ.ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
9	21/12/2003	Γ.ΚΡΗΤΙΚΟΣ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
10	27/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΟΧΙ</i>
11	30/12/2003	>>	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
12	11/1/2004	Γ.ΚΡΗΤΙΚΟΣ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΟΧΙ</i>

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 3</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	12/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	15/11/2003	Ι.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΑΝ-ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	17/11/2003	Μ.ΜΑΚΡΙΔΟΥ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	10/12/2003	Σ.ΝΕΤΑ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	30/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</u>					
Α/Α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΘΕΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	12/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΑ ΝΕΑ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 12</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	19/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	19/11/2003	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	28/11/2003	Μ.ΖΙΩΖΙΟΥ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	5/12/2003	Δ.ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	11/12/2003	Μ.ΑΓΓΕΛΙΝΗ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

6	11/12/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
7	27/12/2003	>>	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>
8	24/1/2003	Δ.ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ	>>	<i>ΝΑΙ</i>	<i>ΝΑΙ</i>

ΤΟ ΒΗΜΑ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2</u>					
A/A	<i>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ</i>	<i>ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ</i>	<i>ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ</i>	<i>ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ</i>	<i>ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ</i>
1	12/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	<i>19/11/2003</i>	>>	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

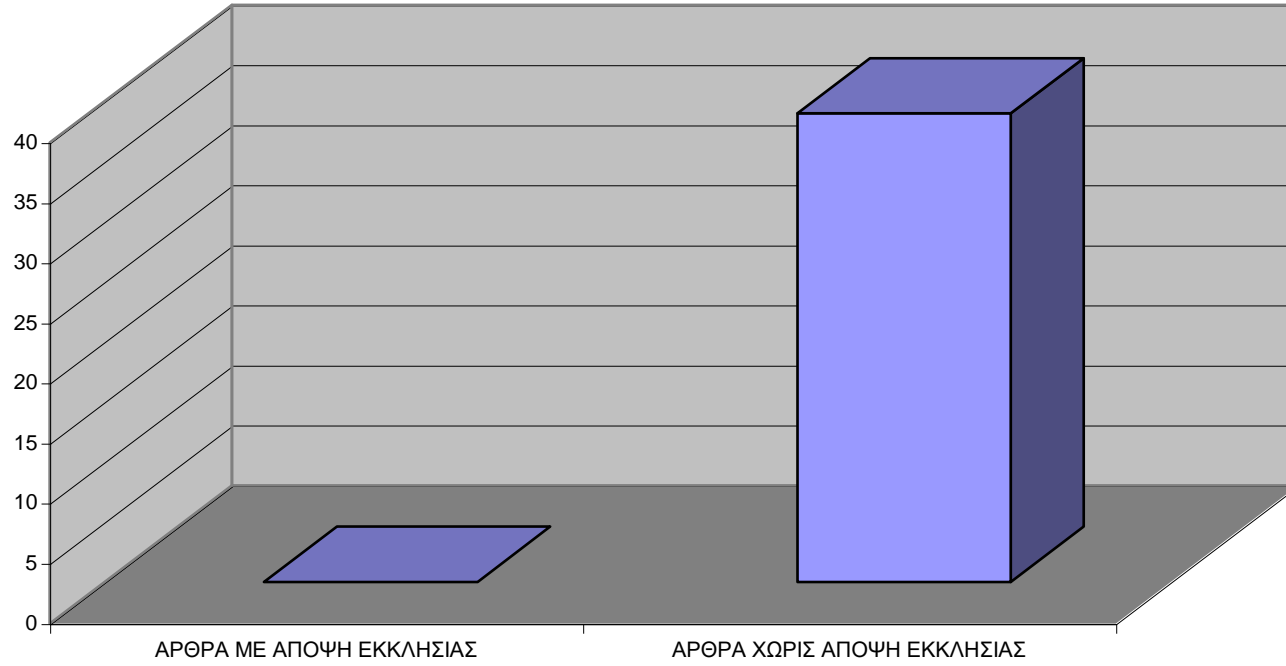
ΧΩΡΑ					
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2</u>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	9/11/2003	Μ.ΚΑΡΡΑ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	12/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	>>	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Βλέπε γράφημα 2

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΟΨΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
<i>ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ</i>	3	-
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	6	-
ΕΘΝΟΣ	12	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	2	-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ	3	-
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	1	-
ΤΑ ΝΕΑ	8	-
ΤΟ ΒΗΜΑ	2	-
ΧΩΡΑ	2	-
ΣΥΝΟΛΟ:	39	0

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

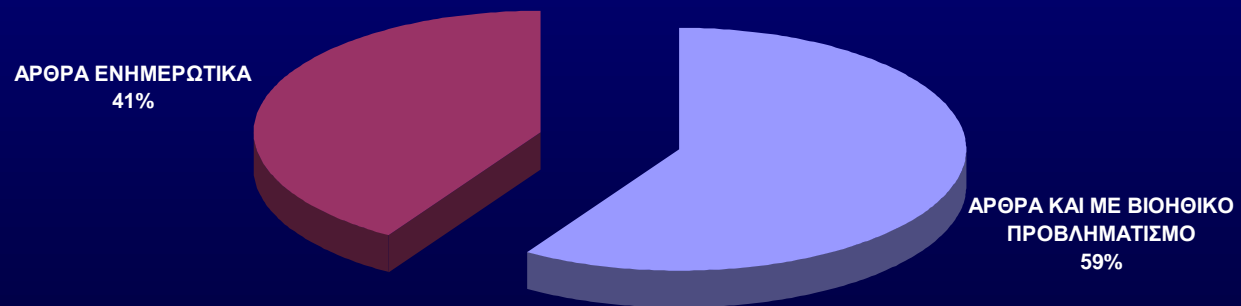
ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 39 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 39 ΑΡΘΡΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Ή
ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

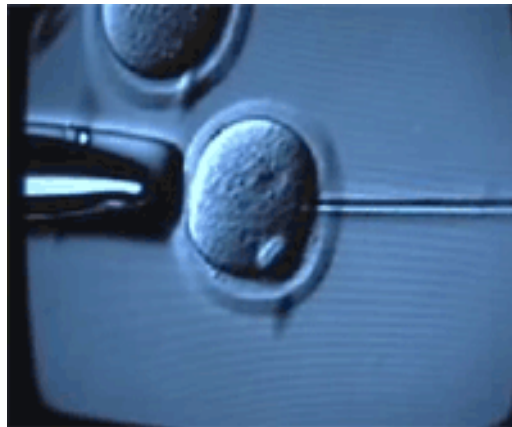

γράφημα 3

Η. ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

*Έρευνα
που αφορά την ποιότητα ενημέρωσης του ημερήσιου τύπου
στο θέμα της τεχνητής γονιμοποίησης*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: 6/11/2003 – 29/1/2004

ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Η έρευνα που αφορά την ενημέρωση του ημερήσιου και κυριακάτικου τύπου στο θέμα της κλωνοποίησης είχε διάρκεια από 6/11/2003-29/1/2004.

Το υλικό σχετικά με το θέμα της τεχνητής γονιμοποίησης έχει παρθεί από τις εξής εφημερίδες: «Αδεύσμευτος τύπος»(Ρίζου), «Τα Νέα», «Ελευθεροτυπία». Είναι μόνο ημερήσιος Τύπος και όχι κυριακάτικος.

Η τεχνητή γονιμοποίηση και η χρήση της βρίσκονται στο επίκεντρο τα τελευταία χρόνια. Οι δημοσιογράφοι παρουσιάζουν άρθρα με συγκεκριμένα γεγονότα όπως την πρόταση της Βρετανίας για αλλαγή του νόμου για την τεχνητή γονιμοποίηση. Αν γίνει δεκτή η πρόταση αυτή γυναίκες μόνες και ομοφυλόφιλες θα μπορούν να ζητούν θεραπεία ανάλογη με εκείνη που ακολουθούν ετεροφυλόφιλα ζευγάρια, γεγονός που έχει προκαλέσει αντιδράσεις από οργανώσεις προστασίας των οικογενειακών αξιών.

Οι δημοσιογράφοι ασχολούνται με την τεχνητή γονιμοποίηση εξαιτίας των τελευταίων εξελίξεών της και των διαστάσεων που έχει πάρει. Οι αναφορές στο θέμα αυτό γίνονται από διαφορετικά άτομα κάθε φορά σε κάθε εφημερίδα. Τα άρθρα είναι καθαρά ενημερωτικά και «φωτογραφικά» και απουσιάζει ο βιοηθικός προβληματισμός. Επιπλέον η θέση της Εκκλησίας δε λαμβάνεται καθόλου υπόψη, ούτε αναφέρεται, γεγονός ιδιαίτερος αποθαρρυντικό.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΘΡΩΝ ΑΡΧΕΙΟΥ****ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)**

1. *Έγκυος με εξωσωματική στα 47 της χρόνια*, (δεν αναφέρεται ο συντάκτης), Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2003.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

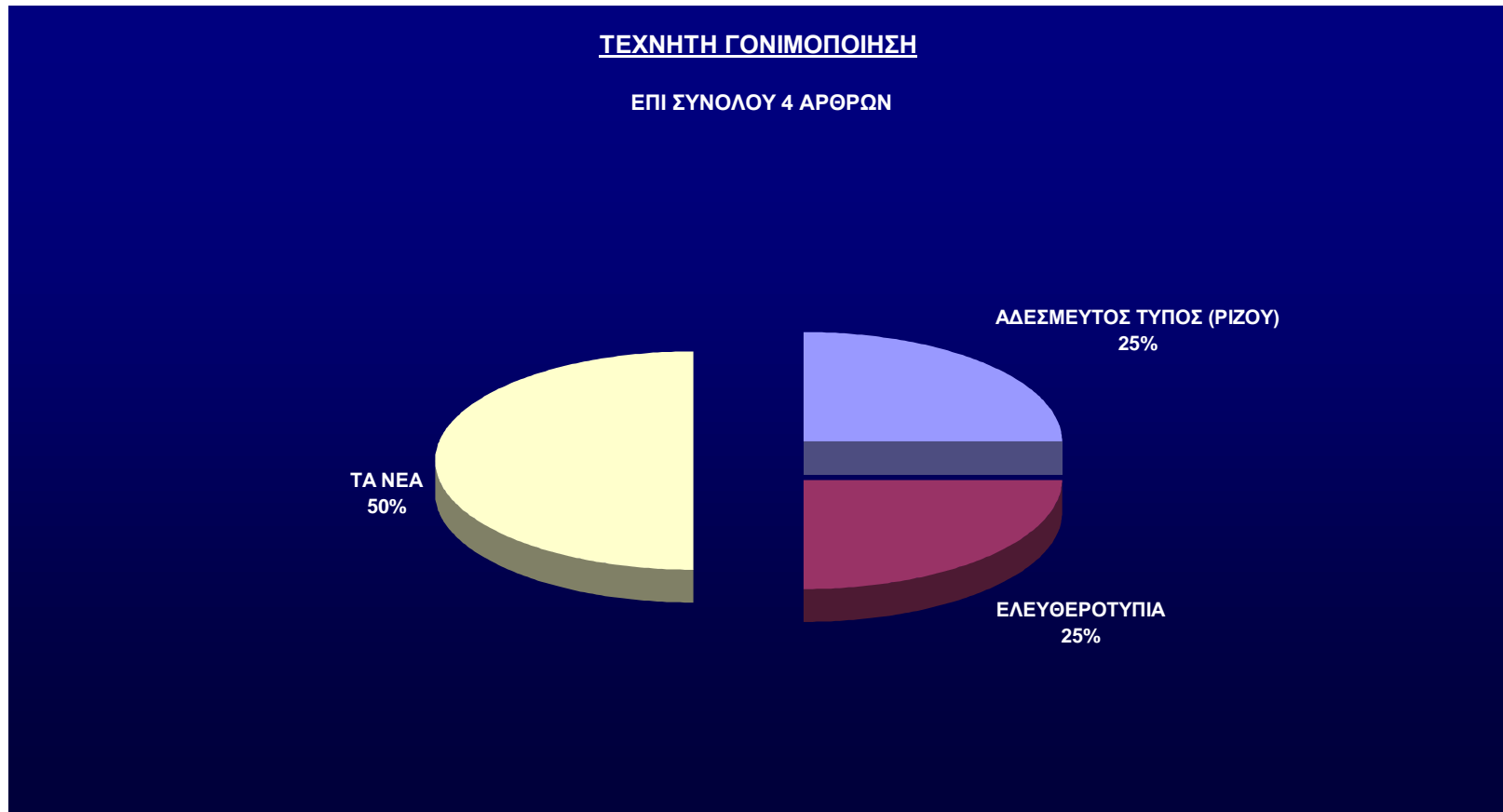
1. *Ο γόρδιος δεσμός μιας εξωσωματικής*, Βάνα Φωτοπούλου, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004, <http://www.enet.gr>.

ΤΑ ΝΕΑ

1. *Ο πατέρας... καταργείται- Βρετανία: πρόταση για αλλαγή στον νόμο της τεχνητής γονιμοποίησης*, Επιμέλεια Μιχάλης Μητσός, Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2004, σ.59.
2. *Λύση από τον Άρειο Πάγο- Γόρδιος δεσμός η πατρότητα διδύμων*, Μήνα Μουστάκα, Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004, σ. 55.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1
ΤΑ ΝΕΑ	2
ΣΥΝΟΛΟ:	4

Βλέπε γράφημα 1

γράφημα 1

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ	ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΤΥΠΟΣ)	1	-	1
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1	-	1
ΤΑ ΝΕΑ	2	-	2

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)					
<i>ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1</i>					
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	15/11/2003	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ***ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 1***

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΘΕΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	23/1/2004	ΒΑΝΑ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ: 2

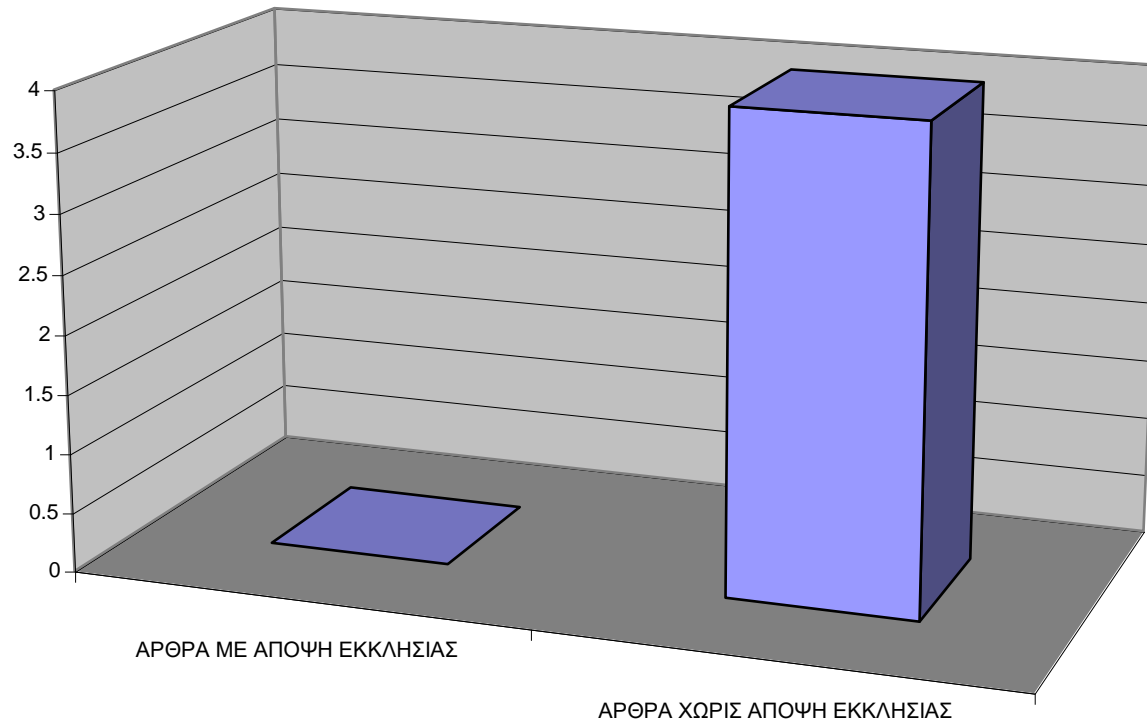
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΗ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	ΒΙΟΗΘΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
1	22/1/2004	ΕΠΙΜ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΗΤΣΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	23/1/2004	ΜΗΝΑ ΜΟΥΣΤΑΚΑ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (ΡΙΖΟΥ)	1	0
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	1	0
ΤΑ ΝΕΑ	2	0
ΣΥΝΟΛΟ:	4	0

Βλέπε γράφημα 2

ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 4 ΑΡΘΡΩΝ

γράφημα 2

γράφημα 3

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έρευνα εστιάζεται στον τύπο της πρωτεύουσας (ημερήσιο και κυριακάτικο) σε ζητήματα βιοτεχνολογίας και βιοηθικής. Χρονολογικά, αντιπροσωπευτικό δείγμα υπήρξε το διάστημα από 6 Νοεμβρίου 2003 έως και 29 Ιανουαρίου 2004. Η συγκέντρωση και αρχειοθέτηση των αποκομμάτων έγινε αλφαβητικά, βάσει των εξής κατηγοριών : Αμβλώσεις, Βιοτεχνολογία, Γενετική, Ευθανασία, Κλωνοποίηση, Μεταλλαγμένα τρόφιμα, Μεταμοσχεύσεις και Τεχνητή Γονιμοποίηση.

Η διαπίστωση ότι σε κάποια άρθρα γίνεται απλή φωτογράφιση των γεγονότων ενώ σε μερικά άλλα εμφοχώραί και το προσωπικό στοιχείο με ηθικό προβληματισμό και διλήμματα γεννά εύλογο το ερώτημα κατά πόσον η πληροφόρηση της κοινής γνώμης είναι καθ' όλα γνήσια και αυθεντική ή γίνεται με τρόπο ελλιπή και ίσως κατευθυνόμενο. Δεν πρέπει μάλιστα να παραθεωρείται ο κίνδυνος της παραπληροφόρησης ή παραποίησης και παρερμηνείας της πραγματικότητας. Το προσωπικό σχόλιο του δημοσιογράφου επηρεάζει το αναγνωστικό κοινό στο οποίο απευθύνεται και ίσως δεν αφήνει πολλά περιθώρια αντίδρασης και κριτικής στάσης στα γραφόμενα.

Εδώ ακριβώς έγκειται και το γενικότερο ζήτημα της δυνατότητας τοποθέτησης του μέσου Έλληνα σε όλα τα σχετικά ζητήματα που προβάλλονται κατά καιρούς τόσο από τον τύπο όσο και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις άλλωστε διαφαίνεται μια επίμονη και διαρκής ενασχόληση των δημοσιογράφων με κάποιο συγκεκριμένο θέμα που οφείλεται στο συνδυασμό ποικίλων λόγων που διαδραματίζονται στο συγκεκριμένο χώρο και το καθιστούν επίκαιρο αλλά συγχρόνως και προσοδοφόρο από πλευράς πωλήσεων των φύλλων της εφημερίδας ή και διαφημιστικό για τυχόν οικονομικά συμφέροντα που κρύβονται πίσω από αυτό εννοείται το θέμα.

Θετικό και ελπιδοφόρο σημείο της έρευνας υπήρξε η γραπτή τοποθέτηση έγκριτων επιστημόνων (γιατρών, βιολόγων, γενετιστών, εκπροσώπων της επιστήμης του ανθρώπου) που διασφαλίζει την αξιοπιστία των κειμένων και την εμπειριστατωμένη ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού, παρ' ότι μερικές φορές με κάποιους σχολιασμούς τους δίνουν κατευθυντήριες γραμμές που γεννούν ερωτηματικά. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί και σειρά άρθρων επί των συγκεκριμένων θεμάτων από

δημοσιογράφους χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις. Μεταφέρουν πληροφορίες που οι ίδιοι έχουν λάβει. Το πράγμα όμως μπορεί να καταστεί "επικίνδυνο", από τη στιγμή που τα άρθρα τους εμπεριέχουν προσωπικό σχολιασμό στο καθαρά ενημερωτικό περιεχόμενό τους και μπορούν να οδηγήσουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί η περιορισμένη έως ελάχιστη παρουσία των θέσεων της Ορθόδοξου Εκκλησίας επί των συγκεκριμένων θεμάτων· κάτι που πρέπει να γίνει αντικείμενο προβληματισμού τόσο του "χριστιανού" αναγνώστη όσο και της ίδιας της επίσημης Εκκλησίας της Ελλάδος. Δεν πρέπει, όμως, να παραθεωρείται η διαπίστωση ότι οι απόψεις της Εκκλησίας ενυπάρχουν και εκφράζονται μέσα από τα διάφορα βιοηθικά διλήμματα-προβληματισμούς των συγκεκριμένων άρθρων.

Γεννώνται ερωτήματα του τύπου : υπάρχει αδιαφορία επί της ουσίας των θέσεων της Εκκλησίας ή θεωρείται δεδομένο ότι η Εκκλησία είναι παραδοσιακή, παρωχημένη και δεν συμβαδίζει κατά συνέπεια με τις σύγχρονες εξελίξεις-απαιτήσεις της βιοτεχνολογικής ανάπτυξης, οπότε και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα αν όχι τροχοπέδη στο σύγχρονο κόσμο; Μήπως, όμως έτσι θυσιάζονται στο βωμό της τεχνολογικής εξέλιξης οι ανθρώπινες αξίες και φιμώνεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια; Ευτυχώς υπάρχουν πάντοτε "φωνές εν τη ερήμω.....". Η μη επαρκής παρουσίαση των θέσεων της Εκκλησίας δεν σημαίνει ότι η Εκκλησία δεν έχει λόγο! Έχει καταγράψει και κατοχυρώσει τις απόψεις της. Ο Ορθόδοξος Εκκλησιαστικός τύπος έχει παρουσιάσει πλούσιο υλικό την τελευταία πενταετία (βλ. Αναφορές θεολογικού και εκκλησιαστικού τύπου σε θέματα βιοηθικής, Α.Μ. Σταυρόπουλου με συνεργασία Αριάδνης Σαραντουλάκου, Νοέμβριος 2003- Υπ. Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας) και καθιστά σαφή τη θέση του.

Ως συνέπεια της έρευνας προτείνουμε να αναληφθεί μια επισταμένη θεολογική ανάγνωση της βιολογικής επανάστασης, δηλαδή μια βαθύτερη κατανόηση της νέας γνώσης (βιοτεχνολογίας) με βάση τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προσφέρει η Θεολογία. Ο Axel Kahn υποστηρίζει ότι "τα γονίδια δεν καθορίζουν τον άνθρωπο". Η γνώση των ορίων είναι σωτήρια γιατί βοηθάει τον άνθρωπο να διακρίνει μεταξύ επιθυμίας και πραγματικότητας, γνώσεως και ψευδούς γνώσεως. Η γνώση που προσανατολίζεται στην ψευδαίσθηση της αυτάρκειας και της αυτονομίας γίνεται επικίνδυνη (παρακοή πρωτοπλάστων, πύργος Βαβέλ). Γνώση όμως ορθά ιεραρχημένη

βρίσκεται στη γραμμή που η βουλή του Θεού χάραξε για την άσκηση των δυνατοτήτων του ανθρώπου (βλ. Α.Μ. Σταυρόπουλου, Μια θεολογική ανάγνωση της βιολογικής " επανάστασης", περ. Εφημέριος, Απρίλιος 2001).

Σ'αυτά τα πλαίσια των ανθρωπίνων δυνατοτήτων κινούνται και οι Επιτροπές Βιοηθικής σε εθνικό ή και διεθνές επίπεδο με στόχο την χάραξη κατευθύνσεων για την απάντηση εγχειρομένων ερωτημάτων και την επίλυση συγκεκριμένων πρακτικών αιτημάτων, ώστε να μην αφήνονται μόνο στην καλή πίστη και την αγαθή διάθεση των ερευνητών και της βιομηχανίας. Εκτός από την Ευρωπαϊκή Ομάδα Ηθικής της Επιστήμης και των νέων Τεχνολογιών (1998), σε εθνικό επίπεδο λειτουργούν αρκετές Επιτροπές Βιοηθικής, όπως του Υπουργείου Ανάπτυξης (1997), του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων έργων(2001), του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής που μαζί με την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου υπάγεται απευθείας στον πρωθυπουργό και κατ' αυτόν τον τρόπο το ελληνικό κράτος ανταποκρίνεται στην σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου σε σχέση με τις εφαρμογές της Ιατρικής και της Βιολογίας που υπέγραψαν τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 4 Απριλίου 1997 στο Οβιέδο της Αστουρίας (βλ. Α.Μ. Σταυρόπουλου, Βιοτεχνολογία και Βιοηθική, περ. Εφημέριος, 15-10-1998 και 15-11-1998)*.

Η Εκκλησία της Ελλάδος από τον Δεκέμβριο του 1998 με τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου έχει συστήσει Ειδική Συνοδική Επιτροπή επί της Βιοηθικής υπό την προεδρία του Αρχιμανδρίτου κ. Νικολάου Χατζηνικολάου· συγχρόνως λειτουργεί Συνεδριακό Κέντρο Βιοηθικής στο Μετόχι της Αναλήψεως του Κυρίου της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγ. Όρους στον Βύρωνα· τέλος στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος (<http://www.ecclesia.gr>) υπάρχει πλούσιο βιβλιογραφικό υλικό που παραπέμπει σε σχετικά θέματα.

Εμείς οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του συγκεκριμένου Μ.Π.Σ. συνειδητοποιήσαμε ότι δεν πρέπει να μένουμε αδρανείς απέναντι στις προκλήσεις και προσκλήσεις της

* Τα κείμενα στα οποία αναφερόμαστε στον Επίλογο-Συμπεράσματα βρίσκονται επίσης στις διδακτικές σημειώσεις του Καθηγητού Α.Μ. Σταυροπούλου, Ποιμαντική Γάμου, Οικογενείας και Ισότητας των δύο φύλων, Αθήνα 2004 και στις σ. 435-470, 275-282 και 283-292.

βιοϊατρικής τεχνολογίας· δεν πρέπει να είμαστε απαθείς θεατές των εξελίξεων. Πέρα από την επιστημονική και ερευνητική αξία του κάθε πράγματος πρέπει να βρισκόμαστε σε συνεχή εγρήγορση, να παρεμβαίνουμε και να προλαβαίνουμε καθ' όσον η θεολογία δεν "προφητεύει" μόνο τα μέλλοντα αλλά "διαβάζει" και τα σημεία των καιρών, "αναγινώσκει και γινώσκει" (Πράξεις 8,30).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΗΓΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Η εικόνα προέρχεται από το περιοδικό «Εφημέριος», Έτος ΝΑ', Τεύχος 5, Μάιος 2001, σελ.21.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Η εικόνα προέρχεται από την εφημερίδα «Le Figaro», Sciences et médecine, 26 Mars 2004, σελ.14

Οι εικόνες στα **εξώφυλλα των κατηγοριών** προέρχονται από τη διαδικτυακή μηχανή αναζήτησης, <http://www.google.com>